

Najkrajšie knihy Slovenska The Most Beautiful Books of Slovakia

2022

Najkrajšie knihy Slovenska
The Most Beautiful Books
of Slovakia

2022

súťaže Najkrajšie knihy Slovenska

BIBIANA

Panská 41

815 39 Bratislava 1

Slovenská republika

Tel.: +421 2 / 204 67 173

e-mail: eva.ciferska@bibiana.sk

Organizátori

Organizers

Ministerstvo kultúry SR

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Slovenská národná knižnica

Zväz polygrafie na Slovensku

Vážené dámy, vážení páni,

23. apríl je Svetovým dňom knihy. Nie náhodou sa práve v týchto aprílových dňoch stretávame na vyhlasovaní výsledkov súťaže Najkrajšie knihy Slovenska. Spolu s teplými, slnečnými lúčmi jarných dní tak aj krásne knihy prinášajú do našich životov radosť a entuziazmus, ktoré, špeciálne v časoch, aké teraz žijeme, tak veľmi potrebujeme.

Ako teda edícia Najkrajších kníh Slovenska 2022 prebiehala a ako dopadla? Zasadnutie poroty sa konalo v dňoch 14. – 15. februára 2023 v priestoroch BIBIANY. Do súťaže bolo prihlásených 169 knižných titulov rôznych žánrových kategórií. Porota pracovala v počte 15 členov a bola zložená z odborníkov širokého spektra knižnej kultúry, zahrňovala ilustrátorov, grafických dizajnérov, teoretikov knihy, polygrafov a zástupcov spolupracujúcich inštitúcií. Samotný hodnotiaci proces prebiehal v dvoch kolách – metódou širšieho a užšieho výberu. Podľa štatútu súťaže bola spoločným konsenzom vyselektovaná dvadsiatka najhodnotnejších titulov súťaže, ku ktorým boli priradené štyri ocenené knihy z kategórie študentských prác. Následne bolo z kolekcie udeľených sedem štatutárnych cien podľa pravidiel súťaže.

Ocenené knihy sú naozaj krásne. Je možné si ich prelistovať na sprievodnej výstave, a dúfam, ešte aj kúpiť v kníhkupectvách. Dovoľte mi ale pripojiť niekoľko osobných a možno aj polemických názorov na to, aké dnes knihy sú, ako vyzerajú, čím ma prekvapujú, možno iritujú...

KNÍH JE VEĽA. A veľa pekných kníh. Myslím to úprimne, bez akejkoľvek irónie. Ak ste boli v poslednom čase v niektorom z veľkých kníhkupectiev, iste mi dáte za pravdu. Až sa človek čuduje, že toľko kníh sa podarí umiestniť nielen v kníhkupectvách, ale celkovo na knižnom trhu. Zaslúžime si toľko pekných kníh? A môžeme si ich dovoliť? Dúfam, že áno.

TECHNOLÓGIA. Nové technológie sa v kreatívnej oblasti uplatňujú čoraz viac – napr. digitálna ilustrácia. To už nie je žiadna novinka, skôr konštatovanie. Digitálne ilustrácie vyzerajú sviežo, akurát sa mi zdá, že tak trochu rovnako. Česť výnimkám! Kde nové technologické postupy jednoznačne pomáhajú, je oblasť polygrafie. Dnes sú takmer všetky knihy kvalitne vytlačené, spracované, navyše polygraficko-technologické riešenia sa významne podieľajú na dizajnovom a estetickom vyznení publikácií. Kapitoulou samou o sebe je AI – umelá inteligencia. Tá už dnes píše knihy, ilustruje – dokonca aj v našej kolekcii takú knihu máme... tie ľudské ilustrácie sú však lepšie. Aspoň zatiaľ!

KNIHA V KNIHE. Zdá sa mi, že v súčasnosti sa mení knižný koncept všeobecne. Možno za to môžu všetky tie Netflixy, Instagramy, virtuálne reality a vôbec skutočnosť, ktorú žijeme. Niekedy bola kniha predovšetkým o texte,

prípadne ilustrácii. Dnes výrazne akceleruje úloha knižného dizajnu, ktorý stiera rozdiely medzi jednotlivými zložkami, dokonca žánrovými typmi. A to všetko je ešte zabalené konceptom. Nestačí už literárny text, pekná ilustrácia, ale očakáva sa niečo navyše – emócia, “message” medzi riadkami. Obzvlášť je to cítiť napr. pri knihách pre deti. Niekedy sa na prvý pohľad skladajú z nesúrodých prvkov, ale ako celok fungujú perfektne. Príbeh sa akoby komunikuje iným spôsobom, než sme boli zvyknutí doteraz. Odklonom od klasickej príbehovej narácie k emócií a k vlastnému, subjektívnemu prežívaniu príbehu.

AKÁ JE NAJKRAJŠIA KNIHA? Tým, že sa knižný kôš – portfólio kníh neustále rozširuje, každý si môže nájsť svojho favorita – svoju najkrajšiu knihu. S tým ale prichádza riziko – čo sa páči jednému, inému sa nemusí. Dokonca ani my, porotcovia, sme sa nie vždy stretli v jednom názore. A koniec-koncov, najkrajšia kniha nemusí byť najnovší bestseller, alebo technologický hit, ale možno aj ošúchaná kniha s plátennou väzbou po mame, alebo knižka, ktorú ste dostali ako prváčikovia za dobré vysvedčenie. A možno sa ukáže, že aj pomalosť a pokoj má miesto v našom svete.

Čo majú ale knihy všetkých dôb totožné, je spoločné prežívanie ľudského príbehu, emócií, pocitov a krásy. Verím, že takými sú aj tie, ktoré sme s kolegyňami a kolegami z poroty vybrali v tomto ročníku súťaže Najkrajšie knihy Slovenska.

Ľuboslav Paľo,
predseda poroty

Ladies and gentlemen,

23 April is World Book Day. It is no coincidence that it is in these April days that we meet to announce the results of the Most Beautiful Books of Slovakia award. Just like the warm sun rays of spring days, beautiful books bring joy and enthusiasm into our lives, which, especially in times like these, are very much needed.

So how did The Most Beautiful Books of Slovakia 2022 go and what are the results? The jury met on 14 and 15 February 2023 in the premises of BIBIANA. In total, 169 books of various genres were submitted to the competition. The jury consisted of 15 members and was composed of experts from a wide range of book culture areas, including illustrators, designers, book theorists, polygraphers and representatives of cooperating institutions. The evaluation process had two rounds – wider selection and shortlisting. According to the statutes of the award, twenty most valuable titles were selected by consensus, along with four prize-winning books from the category of student works. Subsequently, seven statutory awards were given from the collection according to the rules of the competition.

The award-winning books are really beautiful. You can browse through them at the accompanying exhibition, and hopefully buy them in bookstores. However, let me add a few personal and perhaps polemical opinions on what books are like today, what they look like, what surprises and perhaps irritates me...

THERE ARE A LOT OF BOOKS OUT THERE. And a lot of nice books. I mean that sincerely, without any irony. If you've been in any of the big bookstores lately, you'll surely agree. It almost makes you wonder how so many books manage to be placed in bookstores and on the book market in general. Do we deserve so many nice books? And can we afford them? I hope so.

TECHNOLOGIES. New technologies are increasingly applied in the creative field – e.g. digital illustration. This is no longer a novelty, rather a statement. Digital illustrations look fresh, but it seems to me that they look sort of the same. With some exceptions! Where new technological practices are clearly helping is in the field of polygraphy. Nowadays, almost all books are well printed and processed. Moreover, technological polygraphy solutions contribute significantly to the design and aesthetic appearance of publications. AI – artificial intelligence – is a chapter in itself. It can write books, create illustrations – we even have such a book in our collection... but human illustrations are better. At least for now!

BOOK IN A BOOK. It seems to me that the book concept in general is changing. Maybe it's all those Netflixes, Instagrams, virtual realities, and

the reality we live in that's to blame. A book used to be mainly about text and illustrations. Today, the role of book design is greatly accelerating, blurring the distinctions between individual components, even genre types. And all this is wrapped up in the concept. It is no longer enough to have a literary text and a nice illustration. Something extra is expected – an emotion, a message between the lines. This is especially seen in children's books, for example. Sometimes, at first glance, they are composed of disparate elements, but as a whole they work perfectly. The story seems to be communicated in a different way than we have been used to. Moving away from classical narrative to emotion and to our own, subjective experience of the story.

WHAT IS THE MOST BEAUTIFUL BOOK? As the book basket – the portfolio of books – is constantly expanding, everyone can find their most beautiful book. But that comes with a risk: what one person likes, another may not. Even we, the jurors, are not always of one mind. And after all, the prettiest book doesn't have to be the latest bestseller, or a tech hit, but maybe even a battered cloth-bound book from your mother or a book you got as a first-grader for good grades. And maybe it will turn out that slowness and calm have a place in our world, too.

However, what books of all eras have in common is a shared experience of human story, emotion, feeling, and beauty. I believe that the books that my fellow jury members and I have selected in this year's Most Beautiful Books of Slovakia competition are such books.

Ľuboslav Paľo,
President of the jury

Porota 2022

Predseda poroty

l'p **doc. Mgr. art. Ľuboslav Paľo, ArtD.**

Členovia poroty

l'b **Mgr. Ľubica Belohradská**, Slovenská výtvarná únia
 pb **Ing. Peter Blubla**, Zväz polygrafie na Slovensku
 bb **Mgr. Barbara Brathová**, Ministerstvo kultúry SR
 vh **PhDr. Viera Hajdúková, PhD.**, Ministerstvo školstva, VVaŠ SR
 fh **Mgr. art. Filip Horník, ArtD.**, Slovenské centrum dizajnu
 kk **Ing. Katarína Krištofová, PhD.**, Slovenská národná knižnica
 hk **Dipl. Ing. Hana Križanová, MA**, BIBIANA
 ml **Ing. Milan Lederleitner**, Zväz polygrafie na Slovensku
 zl **Mgr. Zuzana Liptáková**, BIBIANA
 mm **Mgr. art. Martin Mistrík**, Slovenské centrum dizajnu
 ks **Mgr. art. Kristína Soboň**, Asociácia ilustrátorov
 ms **Ing. Monika Sol'avová**, Zväz polygrafie na Slovensku
 ds **PhDr. Dagmar Srenská, PhD.**, Slovenská výtvarná únia
 zš **Mgr. art. Zuzana Šebelová**, Asociácia ilustrátorov
 gt **Gabriela Teplická**, Asociácia profesionálnych fotografov SR

Hostia

Bc. Nikoleta Némethová, autorka víťaznej študentskej práce NKS 2021

Mgr. Zdeněk Freisleben, Múzeum literatúry, Praha

Sekretariát súťaže

Mgr. Juraj Šebesta, PhD., BIBIANA

Mgr. Eva Cíferská, BIBIANA

Ing. Gabriela Mikulčíková, BIBIANA

14. 2. 2023
– 15. 2. 2023

BIBIANA
Panská 41
815 39 Bratislava 1

Foto Peter Blubla

Ceny 2022

**Cena Ministerstva kultúry SR
vydavateľstvu za celkovú výtvarnú
a technickú kvalitu knihy**

↓
Čierne diery, o.z. a The Július Koller
Society, o.z.
za knihu ↘
Juraj Gavula. Liečba sochami

**Cena Ministerstva kultúry SR
autorovi za vynikajúce ilustrácie**

↓
Dávid Soboň
za knihu ↘
Dávid Soboň: Káva

**Cena Ministerstva kultúry SR
autorovi za vynikajúcu grafickú
úpravu**

↓
Ester Mládenková
za knihu ↘
Anna Grusková: Tichý pobyt na ulici
Gwerkovej-Göllnerovej

**Cena Ministerstva kultúry SR
vydavateľstvu za bibliofilské vydanie**

↓
VITAJA Bratislava
za dielo ↘
Márius Maták: Snežný morbidiár

**Cena Zväzu polygrafie na Slovensku
tlačiarňi za mimoriadne polygrafické
spracovanie**

↓
TBB, a. s. Banská Bystrica
za knihu ↘
Igor Piačka

**Cena BIBIANY vydavateľstvu
za najkrajšiu detskú knihu**

↓
Literárne informačné centrum,
Bratislava
za knihu ↘
Michal Hvorecký: Lebopreto

**Cena Slovenskej národnej knižnice
za študentskú prácu**

↓
Dávid Pogran
za prácu ↘
Dávid Pogran: Priatelia

Vedecká a odborná literatúra

Rebecca Giggs: **Do hĺbky**Alexander Reis Francisty: **Osud skrytý v kufriku**

Krásna literatúra

Michal Baláž: **Iba Fišer!**Lucia Satinská: **Milý Tato**Pavel Dvořák: **Moja čínska dekáda**Janko Kráľ: **Narodil som sa pre nepokoj**Ladislav Grosman: **Obchod na korze**Andrej Csino – Lucia Lackovičová: **Prešporské legendy ožívajú**→ Anna Grusková: **Tichý pobyt na ulici Gwerkovej-Göllnerovej**

Literatúra pre deti a mládež

Tereza Ol'hová: **Agáta, kde si?**Jana Bodnárová: **Aha! Ja už viem!**Simona Smatana: **Hovnivál Hugo**→ Dávid Soboň: **Káva**→ Michal Hvorecký: **Lebopreto**Astrid Lindgrenová: **Pippi Dlhá Pančucha**Ľubomír Feldek: **Rozprávkový zverinec**Katarína Macurová: **Slimák Henry**

Knihy o výtvarnom umení a obrazové publikácie

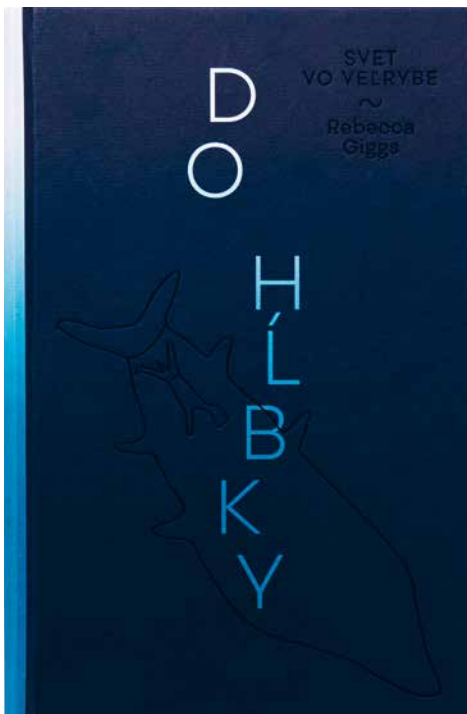
→ **Igor Piačka**→ **Juraj Gavula. Liečba sochami**

Bibliofilske tlače

→ Mária Maták: **Snežný morbidiár**

Študijné práce poslucháčov výtvarných a polygrafických škôl

→ Dávid Pogran: **Priatel'ia**Tamara Gurišová: **A ku**ra**Dominika Škorváneková: **Prízraky jedného muža**Lucia Janíková: **Rieka z mlieka**

Rebecca Giggs

Do hĺbky. Svet vo veľrybe

Grafická úprava
Peter Nosál'
Vydavateľ
IKAR, a.s., Bratislava
Tlač
TBB, a.s., Banská Bystrica
2 500 ks, 431 strán, viaz.,
145 x 227 mm
Papier
80 g Holmen
ISBN 978-80-551-8420-3

DO HLĚKY

prášok. Uvažovala som, či to je magnetit — bioreceptory, ktoré vraj veľryby používajú na rozlíšenie magnetických polí, cez ktoré plávajú. Lenže častice sú ešte menšie ako bunka, a teda zrejme príliš malé na to, aby ich zachytil akýkoľvek fotoaparát.

Keď sa umelec snaží vo svojom projekte malé predmety zobrazovať ako veľké, zvyčajne to vyvoláva nostalgiu. Táto umelecká stratégia spôsobí, že človek si pripadá príjemne, akoby sa ocitol vo sne alebo v detstve. Ak umelec pristúpi k tvorbe opačne a vytvára zmenšeniny existujúcich predmetov, ktoré vyzerajú ako z domčeka pre bábiky, tiež to vyvoláva údiv. Čo však s dielom, ako je *Enigma*, keď sa autor najviac snaží o to, aby rozmery zvierat zachytil s absolútnou vernosťou, keď je dielo jeho dokonale presnou kópiou? Realistická produkcia v životnej veľkosti je silná v akomkoľvek médiu. Ukazuje nielen to, že dielo je dokumentárne a verne zachytáva skutočný zážitok, ale táto presnosť môže preniesť konkrétne prvky z tohto stretnutia priamo k ľuďom, ktorí sa na dielo pozerajú. Aj to je možno jeden z dôvodov, prečo vznikla rytina veľryby v *Balls Head*.

Napriek tomu fotografie nemali primárne zachytiť stretnutie s obrovskými tvormi. Austin sa nesústredil na veľkosť, ale na detaily. Nestačilo urobiť veľmi veľkú fotografiu. Rozhodol sa, že na diele bude pracovať po malých kúskoch veľmi dlho. Prešiel testom vytrvalosti. Bol to aj test technického majstrovstva, pri ktorom Austin ukázal, ako dokáže ovládať vybrané technológie a pracovať s nimi. Pri zobrazovaní obrovskej veľryby bol posadený detailmi ako remeselníci z histórie, ktorí navrhli zložité Fabergého vajcia, oči milencov a krehké modely slnečnej sústavy. Austinovým cieľom bolo detailne zaznamenať konečnosť veľryby a zistiť, aká je jej ozajstná veľkosť, tým, že zduplikuje každú jej konkrétnu črtu tak dôkladne, ako ju vnímal cez šošovku fotoaparátu. Pri práci ho fascinovalo, že sa pohyboval na hranici technických možností, ale rovnako ho uchvátila aj samotná veľryba. Bolo to biofilné umenie, pričom pri pohľade na každú

188

CHARIZMA

ďalšiu úroveň bolo jasné, že sa toho musíme ešte veľa dozvedieť a získať ešte viac vizuálnych informácií.

Čo sa stane, keď sa miniaturista stretne s najväčšími zvieratami na planéte? Keď sa pozornosť sústreďí na všetko v rovniere — ako naznačuje fotograf — a všetko je rovnako zaujímavé — ako naznačuje fotograf — a všetko je rovnako zaujímavé. Takto ľudské oko zvyčajne nepracuje. Rozlišuje to, čo je blízko od toho, čo je ďaleko, a to, čo je v strede, od toho, čo je na ľudske oko sa snaží rozoznať tváre a na nich inštinktívne oči, ktoré sú pre nás oknami do duše. Lenže Austinov grafie pracujú s perspektívou mechanického oka. *Enigma* ukazuje, ako presne fotoaparáty a počítače dokážu vidieť (zrekonštruovať) veľryby, lebo *Enigma* nie je len jedna fotografia, ale niekoľko digitálne spojených fotografií, ktoré sa nedajú strehnúť. Austin sa v potápačskom výstroji postupne pohyboval po celej dĺžke mladého vorvaňa tuponosého, ktorý sa v blízkosti pri hladine oceánu, a asi 40 minút robil sériu záberov jeden za druhým. Tak vytvoril niečo ako vonkajší sken tela veľryby. Neskôr pomocou série vzájomne prepojených pevných diskov fotografie zlučil a vytvoril mozaiku. Rovnako technológia sa niekedy používa na vytvorenie obrazu ostrej planét. Ak však bolo zaznamenaných toľko dát o *Enigme*, ako je možné, že v jej oku zostala nejaká záhada?

~

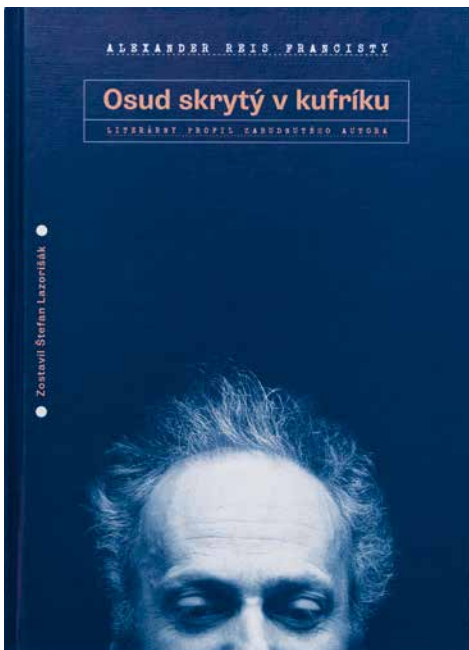
Pred niekoľkými rokmi neuroanatóm Leo Peichl z Inštitútu Maxa Plancka na výskum mozgu napísal štúdiu so smutným názvom: *For Whales and Seals the Ocean Is Not Blue (Pre veľryby a tulene oceán nie je modrý)*. Napriek tomu, že oko veľrybotvarých cicavcov nám pripomína ľudské oko (ich oči majú rohovky, sietnice a fotoreceptory, oči cicavcov sú akoby odrazom našich očí), ukázalo sa, že veľryby vidia svet úplne inak ako my. Predovšetkým majú veľmi slabé farebné videnie. Súvisí to s množstvom tyčienok a čapíkov. Väčšina veľryb má len po jednom či dvoch čapíkoch a tyčinkách.

189

Kniha zaujme minimalistickým, konceptuálne silným redizajnom grafického dizajnéra Petra Nosála. Evokuje prechod zo svetla do modrej temnoty oceánu jednoduchým gradientom, ktorý sa ako motív opakuje nielen na obálke, ale aj na predsádkach. Pracuje aj s vertikálnymi textami – názvami kapitol, čím núti oči klesať a opakuje tak motív knihy aj takouto hravou typografickou formou. Je to výborný príklad, ako forma spracovania knihy komunikuje veľmi úzko s obsahom. Grafický dizajn obohacuje dielo o ďalšiu rovinu a čistým, efektným riešením mu dodáva pridanú hodnotu.

hk

The book impresses with a minimalist, conceptually strong redesign by graphic designer Peter Nosál'. It evokes the transition from light to the blue darkness of the ocean with a simple gradient, a motif seen not only on the cover, but also on the endpapers. Nosál' works with vertical texts in chapter headings, forcing the eyes to move down and thus repeating the motif of the book in a playful typographic form. It's an excellent example of how the book's design is very closely linked to its content. The graphic design enriches the work with another layer and increases its value with a clean, effective solution.

Alexander Reis Francisty

Osud skrytý v kufříku. Literárny profil zabudnutého autora

Zostavil
Štefan Lazorišák
Fotografie
Kamil Varga, Gabriel
Bodnár a archív
Grafická úprava
Samuel Čarnoký
Vydavateľ
Svetové združenie bývalých
politických väzňov, Poprad
Tlač
VIENALA, s.r.o., Košice
350 ks, 262 strán, viaz.,
160 x 220 mm
Papier
70 g Holmen Book
ISBN 978-80-970189-4-8

Nenápadná knižka zaujme na druhý pohľad. Literárna monografia vhodne využíva hlavné prvky celého diela – kufra, zhabaného ŠTB a jeho obsahu, teda nepublikovaných listových textov, písaných na stroji. Kufor ako motív komentuje aj charakter autora – Francisty počas života vynášal svoje texty tajne na Západ. Vnútorň ornament z tohto kufra sa objavuje na predsádke a predeloch častí knihy, samotné strany zas priamo odkazujú na listy z písacieho stroja. Polygraficky je spracovaná na štandardnej úrovni. Autor grafickej úpravy transformáciou pôvodných prvkov na pagíny, nadpisy, dierkovania a zalomenia odsekov navodzuje historické obdobie vzniku diela. Našťastie, hlavnú sadzbu alternuje čitateľným a modernejším písmom. Na záver pripája prílohu so skenmi originálnych listov, kde okrem autenticity diela čitateľ nachádza jednotlivé grafické inšpirácie samotného dizajnu.

mm

The inconspicuous little book catches the eye at second glance. The literary monograph makes good use of the work's main elements – a suitcase, confiscated by the State Security, and its contents, i.e. unpublished typewritten letters. The suitcase as a motif also comments on the author's character – Francisty secretly sent his texts to the West. The inner ornament in the suitcase appears on endpapers and frontispieces of parts of the book, while the pages directly refer to the typewritten letters. The polygraphy is standard. The graphic designer evokes the historical period of the work by transforming the original elements into pagination, headings, punching and paragraph breaks. Fortunately, he alternates the main typesetting with a legible and more modern typeface. He concludes with an appendix of scans of the original letters, where, in addition to the authenticity of the work, the reader will find graphic inspirations for the design itself.

Michal Baláž

Iba Fišer!

Ilustrácia

Matej Mihályi

Grafická úprava

Terézia Denková

Vydavateľ

Zum Zum production,

s.r.o., Bratislava

Tlač

KASICO, a.s., Bratislava

1 000 ks, 201 strán, viaz.,

130 x 195 mm

Papier

90 g Arena Natural Bulk

ISBN 978-80-89896-16-5

Kniha zaujme na prvý pohľad experimentálnou výraznou typografiou. Zvolený font je ústredným prvkom, dominantou knihy. Zohráva až ilustračnú podobu. Práca s písmom a tradičnými prvkami knihy, ako sú tiráž či ISBN kód, použitými v niekoľkonásobne zväčšenej mierke, čitateľa zarazí. Pôsobia nepatrične až bizarne, narušujú tradičný poriadok knihy. Ako sa píše v samotnej anotácii knihy – román je rozprávaný cynickým rozprávačom, ktorý neberie vážne skoro nič a najmenej seba samého – a presne rovnaký pocit môže mať čitateľ už z grafického stvárnenia knihy. Použité prvky vzhľadom na obsah knihy nie sú bezúčelné, ani nenarušujú čitateľnosť. Kniha ostáva knihou, no miestami jemne dráždi našu pozornosť.

ks

Zobudil som sa na to, že ma strašne svrbia vnútorné strany stehien. Zúrivo som sa škriabal, no svrbenie neustupovalo. Naopak. Stupňovalo sa.

Vedľa mňa v posteli ležalo to dievča. Ešte spalo. Dýchalo pokojne a skoro nehlučne. Jej lopatky vyzerali ako dva člny obrátené hore dnom a vytiahnuté na piesčité breh.

Vykĺzol som z postele tak, aby som ho nezobudil. Imitatívne zamrivilo, no spalo ďalej. Obkľečil som sa a odišiel.

Vonku bolo pod mrakom (asi sa to volá polooblačnosť). som tomuto pojmu nikdy presne nerozumel: znamená to, že v tom istom čase jedna polovica neba zatiahnutá oblakmi a druhá polovica nie, alebo že sú na nebi len polovičné mraky. prípadne to, že je polovicu dňa oblačno a druhú polovicu nie...?), ľudia jazdili v autách pekne po jednom – v každom iba jeden človek. Zapozeral som sa na akýsi billboard, som zrazil malé decko na trojkolke.

„Mateo, dávaj pozor!“ ozvala sa mamička, ktorá stála vpravo a rozprávala sa so ženou vo svojom veku o tom, ako je to niektorí ľudia stále volia Smer.

Takže chlapec v podstate skoro zrazil mňa, a nie Zvláštne. Myslel som si, že to je naopak. Až po chvíli mi som si v byte toho dievčaťa zabudol zrkadlo.

Odrazu začala strašne hlasno hrať hudba. Zhora. Z neba. Otáčal som sa okolo seba, či to nejde z nejakého auta, vážne išlo zhora, z neba.

Zastavil som chlapca, ktorý išiel oproti mne a vyzeral ponáhľa do školy.

„Prosím ňu, to čo je za muziku?“ opýtal som sa. Chlapec si potiahol z cigarety a povedal mi názov aj skladby.

„Aha. Dik. A vieš, odkiaľ to hrajú?“ Chlapec ukázal prstom hore.

75

The book catches the eye at first glance with its experimental, expressive typography. The chosen font is the central and dominant element of the book. It plays an almost illustrative role. Working with the typeface and traditional elements of the book, such as the imprint and ISBN code, used at a scale several times larger, strikes the reader. They appear out of place, even bizarre, and disrupt the traditional order of the book. As it is said in annotation, the novel is narrated by a cynical narrator who takes almost nothing seriously, least of all himself, and the reader can get exactly the same feeling from the graphic design. The elements used are neither purposeless nor detract from the readability. The book remains a book, but at times it gently teases our attention.

Lucia Satinská

Milý Tato. Listy z tohto sveta

Ilustrácie

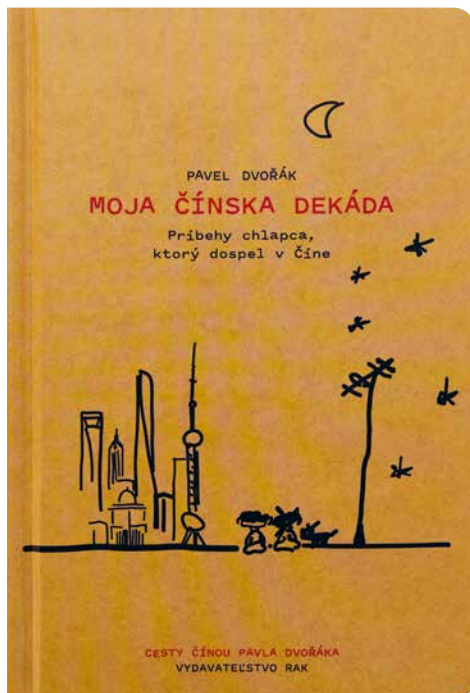
Ivana Šáteková
Grafická úprava
Barbora Šajgalíková
Vydavateľ
Vydavateľstvo SLOVART,
spol. s r.o., Bratislava
Tlač
FINIDR, s.r.o., Český Těšín
8 000 ks, 94 strán, viaz.,
125 x 190 mm
Papier
120 g Munken Pure Rough
ISBN 978-80-556-5742-4

Autorka knihu zostavila ako súbor listov, opisuje v nich jednotlivé dni, v ktorých sa udialo niečo významné alebo sa len chcela „porozprávať“ so svojim mŕtvym otcom, akoby ešte žil. Texty listov sú doplnené jednoduchou výstižnou modrou grafikou, ktorá umocňuje citové rozpoloženie dieťaťa po smrti rodiča. Aj malý formát dodáva tejto útlej knižke pôvab a napomáha celkovému zladeniu obsahu a formy.

ms

The author compiled the book as a collection of letters, describing days in which something significant happened or she just wanted to „talk“ to her dead father as if he were still alive. The texts of the letters are accompanied by simple, concise blue graphics that enhance the emotional state of a child after the death of their parent. The small format also adds to the charm of this thin book and helps to harmonise the content and form.

Pavel Dvořák

Moja čínska dekáda.

Príbeh chlapca, ktorý dospel v Číne

ČASŤ 2.

NOVÝ ŽIVOT

ČÍNA! EŠTE NEODCHÁDZAM...

Štipendium do Číny som dostal na rok. Keď sa blížil čas môjho odchodu, prepadal som depresii. Predtým bola Čína krajina, do ktorej sa chcem ísť pozrieť. Po prvom roku ma však Čína nadchla ešte viac, stala sa krajinou, v ktorej som chcel žiť. Namiesto toho som z nej musel zrazu odísť. Kedy sa budem môcť vrátiť?

Ukázalo sa, že skôr, než som čakal. Moja staršia sestra je novinárka a zhodou okolností robila rozhovor s riaditeľkou slovenského pavilónu na svetovej výstave Expo, kde hľadali čínsky hovoriacich brigádnikov. Vďaka tomu som sa mohol vrátiť do Číny dva mesiace potom, ako sa mi skončilo štipendium.

Pre Čínu bolo svetové Expo Šanghaj 2010 veľmi dôležité. Dva roky predtým usporiadali olympiádu, ktorá z Číny spravila aktuálnu tému, v dobrom aj zlom. V každom prípade to bol moment národnej hrdosti a Expo nesmelo zaostávať. Prichádzali tam návštevníci z celej Číny. Mnohé dediny a mestá organizovali dokonca autobusové zájazdy, dôchodcovia dostávali lístky zadarmo a takmer každá rodina v Číne tam poslala aspoň jedného zástupcu. Expo bolo každý deň doslova zasypané davmi ľudí. Rekord padol, keď sa v rámci jedného dňa

95

Grafické rozvrhnutie knihy má zaujímavé riešenie vzťah fotografií, textu a jednotlivých stránok hneď od začiatku. Čitateľa okamžite vtiahne vstupnými fotografiami a zábermi zo života ľudí v Číne, architektúry a dokumentárnymi zábermi na prírodu. Tým sa navodí záujem prečítať si samotný text. Grafické riešenie jednotlivých textových plôch je ozvláštnené kódmi po bokoch strán, ktoré odkazujú na ďalšie informácie o histórii Číny, bizarných a vtipných zážitkoch autora. Záverečné strany knihy využívajú opäť súbor fotografií a dokumentov zo stretnutí s viacerými osobnosťami krajiny. Veľkosť písma, záhlavia, nadpisy a ďalšie grafické prvky sú čisté a jasné, presne odhaľujú príbehy z čínskych ciest, no predovšetkým atmosféru samotnej krajiny.

ds

The graphic layout creates an interesting connection between photographs, texts and pages right from the start. The reader is immediately drawn in by the photographs and snapshots of the life in China, architecture and documentary shots of nature. This sparks the reader's interest in the text. The graphic design of each text field is enhanced by QR codes on the sides of the pages that refer to further information about China's history and the author's bizarre and funny experiences.

The final pages again make use of a collection of photographs and documents from meetings with several of the country's personalities. The font size, headings, captions and other graphic elements are clean and clear, accurately revealing the stories of the author's travels across China, but above all the atmosphere of the country itself.

Ilustrácie a fotografie

Pavel Dvořák

Design a obálka

PERGAMEN, s.r.o., Trnava

Grafická úprava

Miroslava Magulová

Vydavateľ

Pavel Dvořák

Vydavateľstvo RAK, s.r.o.,

Budmerice

Tlač

TBB, a.s., Banská Bystrica

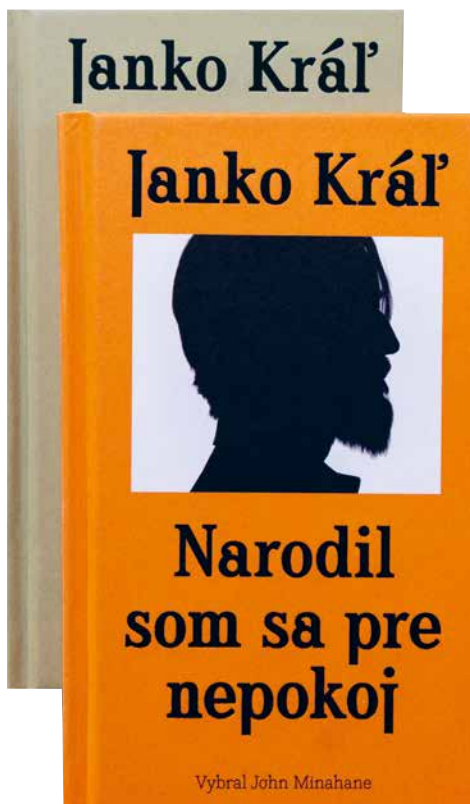
6 000 ks, 225 strán, viaz.,

130 x 195 mm

Papier

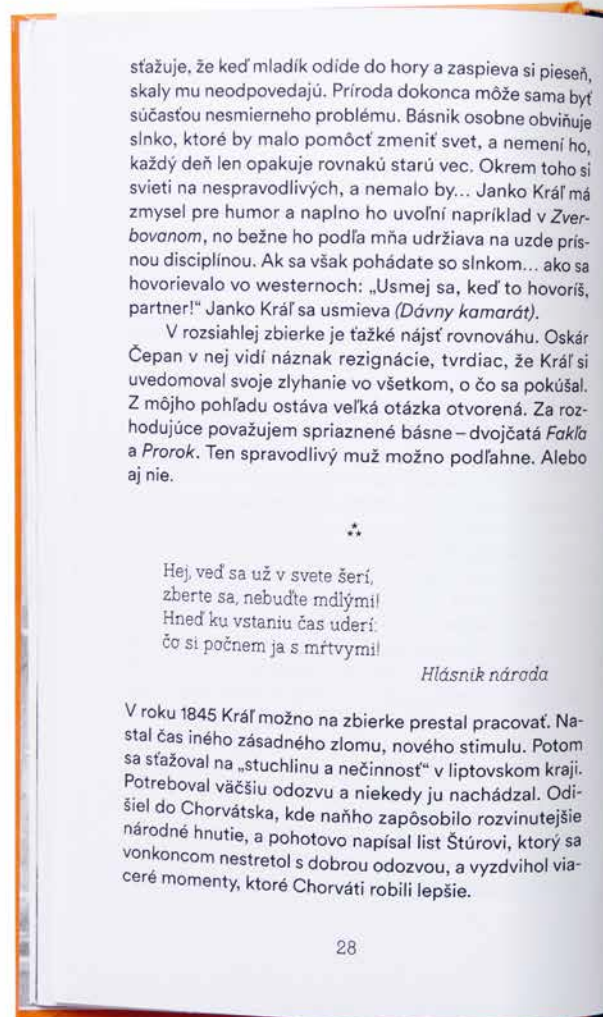
120 g Munken Rough

ISBN 978-80-85501-87-2

Janko Král'

Narodil som sa pre nepokoj

sťahuje, že keď mladík odide do hory a zaspieva si pieseň, skaly mu neodpovedajú. Príroda dokonca môže sama byť súčasťou nesmierneho problému. Básnik osobne obviňuje slnko, ktoré by malo pomôcť zmeniť svet, a nemení ho, každý deň len opakuje rovnakú starú vec. Okrem toho si svieti na nespravodlivých, a nemalo by... Janko Král má zmysel pre humor a naplno ho uvoľní napríklad v *Zverbovanom*, no bežne ho podľa mňa udržiava na uzde prísnou disciplínou. Ak sa však pohádate so slnkom... ako sa hovorievalo vo westernoch: „Usmej sa, keď to hovoríš, partner!“ Janko Král sa usmieva (*Dávny kamarát*).

V rozsiahlej zbierke je ťažké nájsť rovnováhu. Oskár Čepan v nej vidí náznak rezignácie, tvrdiac, že Král si uvedomoval svoje zlyhanie vo všetkom, o čo sa pokúšal. Z môjho pohľadu ostáva veľká otázka otvorená. Za rozhodujúce považujem spriaznené básne – dvojčatá *Fakla* a *Prorok*. Ten spravodlivý muž možno podľahne. Alebo aj nie.

❖

Hej, veď sa už v svete šerí,
zberte sa, nebudte mdlými!
Hneď ku vstaniu čas uderí:
čo si počnem ja s mŕtvym!

Hlásnik národa

V roku 1845 Král možno na zbierke prestal pracovať. Nastal čas iného zásadného zlomu, nového stimulu. Potom sa sťahoval na „stuchlinu a nečinnosť“ v liptovskom kraji. Potreboval väčšiu odozvu a niekedy ju nachádzal. Odišiel do Chorvátska, kde naňho zapôsobilo rozvinutejšie národné hnutie, a pohotovo napísal list Štúrovi, ktorý sa vonkoncom nestretol s dobrou odozvou, a vyzdvihol viaceré momenty, ktoré Chorváti robili lepšie.

28

Konceptuálne mimoriadne bystré a čisté. V celom vizuálnom spracovaní sa akoby odráža duch Janka Krála – nekonformita, revolučnosť, ale aj poctivosť a pracovitosť. Tým, že Král'ovu skutočnú podobizeň nepoznáme, je motív tajomného portrétu na obálke trefný. Zaujímavé sú samotné ilustrácie, kde súčasné nástroje umelej inteligencie (AI) generujú podobizeň Janka Krála do rôznych portrétnych podôb, atmosférou pripomínajúc obrazy z obdobia romantizmu. Kniha poskytuje súčasný pohľad na históriu, čo výborne odzrkadľuje grafická úprava svojím gridom, kombináciou moderného grotesku a „rádoby“ dobového serifu, ako aj využitím AI technológie. Odvážne je aj orezanie knižného bloku len z dvoch strán, čím kniha získava efekt nepokojných listov. Vyzerá to ako chyba, zle sa to listuje, no krásne imituje impertinentnú osobnosť „divného Janka“.

mm

Conceptually extremely bright and clean. The entire visual seems to reflect the spirit of Janko Král' – his non-conformity, revolutionary spirit, honesty and diligence. The fact that we don't know what Král' looked like makes the motif of the mysterious portrait on the cover apt. The illustrations are interesting, with contemporary artificial intelligence (AI) tools generating the likeness of Janko Král' into various portrait forms, with an atmosphere reminiscent of paintings from the Romantic period. The book provides a contemporary take on history, which is well reflected in the graphic design with its grid, combination of modern grotesque and „wannabe“ period serifs, and its use of AI. The cropping of the book block from only two sides is bold, giving the book the effect of restless sheets. It looks like an error, it's hard to leaf through, but it beautifully imitates the impertinent personality of „weird Janko“.

Ilustrácie

a grafická úprava

Palo Bálik

Fotografie

digitálne

Vydavateľ

Literárne informačné
centrum, Bratislava

Tlač

NIKARA, s.r.o., Krupina

1 200 ks, 119 strán, viaz.,

184 x 108 mm

Papier

115 g Munken Print Cream

ISBN 978-80-8119-148-0

Ladislav Grozman

Obchod na korze

„Starú obilnicu zrovnám so zemou. Hasičov vyhodím do povetria, veďfa bude socha s... vodometom. Spláchnem nepriatefa.“

„Budeš vraj potrebovať veľa ľudí.“

„Myslíš si vari, že to neviem?“

„Ty to musíš vedieť, Markus.“

„Čo musíš vedieť?“

„Všetko musíš vedieť.“

„No preto... Myslíš si, že nemám oči? Keď sa včas nespamätáš, poklzneš sa tiež a si v tom po krk. Rozumieš?“

„Nerozumiem. Prečo ja?“ hlesol Brtko. Asi ho niekto videl, keď odnášal z dvorčeka Rozálie Lautmanovej, kam sa práve bližili, kartónovú škatuľu obviazanú motúzom a napchanú aktovku. Ľudia sú závistliví. „Ja neviem, prečo mi to hovoríš.“

„Preto!“ vybaľol Kolkocký rozkročený s prísne vystretým ukazovákem smerom k firemnej tabuľi na obchode Rozálie Lautmanovej.

Trochu bezradne, ako dieťa, keď dobre nepochopilo zmysel výstrahy, vsunul si Brtko palec do úst. Do rázneho taktu hasičskej kapely zaznievalo Kolkockého naliehavé varovanie: „Dal som ti Židovkin obchod na korze. Obchod na najlepšom mieste v meste, zlatú baňu si dostal. A ty?“

„Ja?“ zvolal Brtko trochu zdrvne.

„Kto iný? Ty! Práve ty sa správaš ako biely Žid! Zapiš si za uši: biely Žid je horší ako obyčajný Žid, pretože nie je Židom, ale pomáha Židovi. Do týždňa, rozumieš, nebude na obchode Židovkina firemná tabuľa, ale tvoja: Anton Brtko, krajčírské potreby, rozumel si?“

76

7

Všetci v meste nazývajú bubeníka Piti báčikom alebo jednoducho báčikom. Asi preto, lebo je dobromyseľný a uvravený. Nápadný je iba ak svojím bruškom a podobným súdku. Stále ho vystrkuje akoby na obd ako dôstojný znak svojho úradu, ktorému dal osobitný čaro. Všetci aj vedia, že sa majú na čo tešiť, keď idú báčik bubnovať. „Dáva sa na všeobecnú známosť.“

Prečítať úradné oznámenie by dokázal každý, ale urobiť z úradného výkonu vystúpenie pre vážny mešťanov aj pre trhovníkov, pre deti aj pre starcov ba aj pre psy, kone a holuby, to už je čosi, čo sa bližšie k umeniu; čo stojí za to, aby človek nechal prácu a si to vypočuť. Povinnosť sa dá odflinknúť, pre báčika a to aj všetci vedia — je však bubnovanie obradom. Sviatočnou príležitosťou ochotníka, ktorý si dal námahu naučiť sa svoju úlohu naspamäť a dotvoriť aj vlastnou obraznosťou.

Len preto nechali ľudia jarmok jarmokom a zhrkli sa okolo bubeníka. Nech boli, kde boli, u perníkárov, obuvníkov, hrnčiarov, opúšťali ich celtové stánky a ponáhľali sa na promenádu pod obrovskou stavbou drevenej mohly vypočuť si hlásenie. Ten, kto by si myslel, že bubnovať znamená tĺcť paličkami do oslej kože, je na omyle. Zvuk bubna môže znieť ako šepot vánku, ako šušťanie listov, ako kvapky ťukajúce na okno, ako sykot požiaru alebo ako chrapčanie vetví, ale aj ako volanie na poplach. Môže byť nežné aj útočné, ale musí byť také — a to platí pre bubeníka ako zákon —, aby prehlušilo všetko, čo práve prehlúšiť má. Nie je ľahké prekonať jarmočný ruch, zvuky trúbok, rapkáčov, erdzanie koní, gagotanie husí, hlasy chlapcov ani štebot žien, storaké zvuky, z ktorých je napokon jednoliata

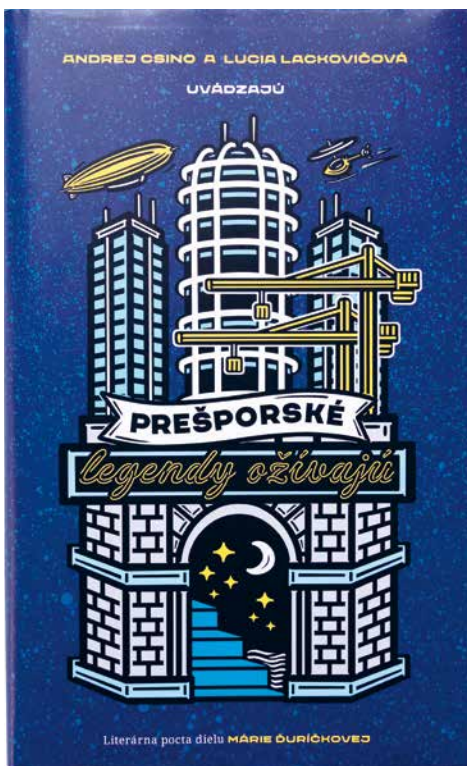
77

Relatívne jednoduchý layout knihy je pretkaný príjemnými detailami. Obálka využíva pomerne jasný, až magnetizujúci symbol klobúka hlavnej postavy z filmu a jednoznačné prepojenie so židovskou tematikou v podobe žltého chrbta. Predsádka použitými symbolmi presne identifikuje dobu príbehu. Sadzba je čistá, čitateľná, oceňujem drobný detail odlišenia hlavného textu od úvodných a záverečných doplnkov jednoduchou výmenou poradia písiem. Obrazový materiál priamo z filmu svojou sporadickosťou vhodne ilustruje presne vtedy a tam, kde má. Možno až príliš jednoduché, tým však zároveň aj nadčasové.

mm

The relatively simple layout of the book is interwoven with visually pleasing details. The cover uses a clear, almost magnetic symbol of the main character's hat and a clear connection to the Jewish theme in the form of the yellow back. The endpapers use symbols to identify the time period of the story. The typesetting is clean, legible, and appreciate the small detail of distinguishing the main text from the opening and closing additions by simply changing the order of the fonts. The imagery taken directly from the film, by its sporadic nature, appropriately illustrates exactly when and where it should. Perhaps a little too simple, but timeless.

Fotografie archív
Grafická úprava Peter Nosál'
Vydavateľ IKAR, a.s., Bratislava
Tlač TBB, a.s., Banská Bystrica
2 500 ks, 165 strán, viaz., 125 x 200 mm
Papier 90 g Holmen
ISBN 978-80-551-8514-9

Andrej Csino – Lucia Lackovičová

Prešporské legendy ožívajú

Ilustrácie
Matúš Maťátko
Fotografie
Štefan Cipár
Grafická úprava
Adrian Juriga
Vydavateľ
Litera Production, o.z.,
Bratislava
Tlač
Tlačiareň P+M, s.r.o.,
Turany
1 100 ks, 196 strán, viaz.,
170 x 280 mm
Papier
80 g Holmen
ISBN 978-80-974354-0-0

PREŠPORSKÉ LEGENDY OŽIVAJÚ

Pôvodná kniha: **PREŠPORSKÝ ZVON**
Pôvodná povesť: **VLKOŠA**
Poviedka: **PANI VLKOŠOVÁ**
Autorka: **ZUSKA STOŽICKÁ**

**VEDIEŤ PRIVELA SA NIEKEDY
NEVYPLÁČA...**

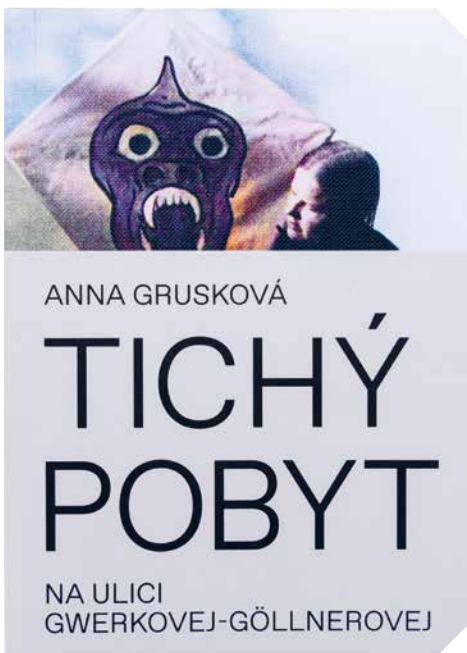
Keď sa v mešťanostovom dome na Ventúrskej ulici štrajka mala malá mestská pečať a nikto ju nedokázal vyrobiť, mohla Vľkoša. Vľkoša totiž vedela všetko o pečaťoch. Predávala med na Hlavný rínoek a tam ju predávala. Vľkoša pomohla a pečať našla. Vľkoša ne veľa veči, o ktorých by nemala mať ani ona. Vľkoša vedela, to aj povedala. Práve preto sa do pečaťovej práce dala. Vľkošino tajomstvo tiež nebolo veľkým tajomstvom... Rozumela včelám a tie jej pomáhali. V poviedke Pani Vľkošová je to rovnako. A ako sa menovkyňa hlavnej hrdinky sa veľa nepočuť, a čo už nie. V časoch, keď sa ľudia ať toľko vedieť nesmeli, keď sa na získavanie pečaťov cíi volili odlišné metódy, to „vševediaca“ Vľkošová nemala ľahké, aj keď vďaka tomu, čo vedela, pomáhala. Vľkoša z pôvodnej povesti dostala viac informácie a dobromyseľnú prostorekosť. Vľkoša v väzení. Vďaka zásahu mešťanostu prežil. Vľkoša nikdy opustí mesto. Ako sa v poviedke Zuský Stožický zachová totalitný režim k Vľkošovej? A aké prepojenie je medzi ňou a dcérou Ivana Slávkou?

„Cielene desivé, zväčša figurálne kompozície, metaforicky ožívajú „moderné“ kreatúry a tvrdou nekompromisnou čiarou profilujú znak evokujúci akýsi novodobý „ornament“ v plagátovej forme. V týchto kontextových rovinách badať „návrat“ k výtvarným princípom Mira Cipára. K ilustráciám je adekvátne zvolený font písma (dizajn Adrián Juriga), čistý, jednoznačný, ktorý až na azda zbytočné disproporčné ozdobné nuansy korešponduje s ilustráciami a kreuje k nim grafický pendant. Formát publikácie sa tiež približuje k pôvodnej Dunajskej kráľovnej, rovnako ako aj totožné riešenie prebalu (mäkkého aj tvrdého), ktorý z vnútornej strany slúži ako plagát/orientačná legenda k textu poviedok. Prešporské legendy ožívajú je po obsahovej aj vizuálnej stránke vyváženou a plnohodnotnou modernou publikáciou o starých časoch, ktorá s úctou rešpektuje genius loci (i duchov) histórie mesta a tľmočí ju jazykom súčasnosti, aby sa aj dnešná mladá generácia mohla tajomne báť.“

úryvok z hodnotenia bb

„Purposefully frightening, mostly figurative compositions, metaphorically animate „modern“ creatures and with a hard uncompromising line profile a sign evoking a kind of modern „ornament“ in poster form. In these contextual levels, one can see a „return“ to the artistic principles of Miro Cipár. The font chosen for the illustrations (designed by Adrián Juriga) is adequate, clean, unambiguous, which, except for perhaps unnecessary disproportionate decorative nuances, corresponds with the illustrations and creates a graphic pendant to them. The format is also close to the original Queen of the Danube, as well as the identical design of the cover (both paperback and hard cover), which serves as a poster/indicative legend to the text of the stories. The Pressburg Legends Come Alive is, in terms of content and visuals, a balanced and full-fledged modern publication about the old days, respecting the genius loci (and ghosts) of the city's history and interpreting it in the modern language, so that even today's young generation can be mysteriously scared.“

excerpt from bb's review

Anna Grusková

Tichý pobyt na ulici Gwerkovej-Göllnerovej

Fotografie
Slovenské banské múzeum, Banská Štiavnica
Grafická úprava
Ester Mládenková
Vydavateľ
Laputa, o.z., Banská Bystrica
Tlač
VIENALA, s.r.o., Košice
1 200 ks, 235 strán, viaz.,
130 x 185 mm
Papier
70 g Holmen Book
ISBN 978-80-99944-80-1

tém, prednášky pre pridružené organizácie HSLS) bola len vonkajšia a v zásade išlo len o „stratégiu prežitia“ a jej skutočné postoje boli iné. (...) Je však zrejme, že ako editorka zakázanej Ženy novej doby musela byť do veľkej miery v nevdli ľudáckeho režimu. Rovnako je ale zrejme, že ako štátna profesorka na štátnom gymnáziu nemohla byť v opozícii voči režimu. Aspoň nie navonok, uzatvára túto tému Karol Holý.

Editorka *Ženy novej doby* si veľmi presne uvedomovala, čo sa deje. Vedela, že žije v totalitnom režime a také režimy sú vždy nepriateľské voči ženám. Že ich zatláčajú do súkromného života a zbavujú ich slobody a občianskych práv. Napisala to ešte pred nástupom klerofašistického režimu vo svojej zakázanej knihe. Vedela aj, aké to bude mať dlhodobé dôsledky pre ženy: *Táto závislosť ženinho spôsobu života na vládnucim režime má neblahý vplyv na jej celkový rozvoj, lebo jestli za režimu jej priaznivého dosiahne veľkého stupňa vývoja, za nepriateľského padne zase na prvopôčiatočný stupeň, takže potom zas musí znovu začínať. Takýto prerušovaný vývoj je veľmi nebezpečný, lebo láme charakter, schopnosti, vytrvalosť a úsilie.*

94

Cena Ministerstva kultúry SR autorovi za vynikajúcu grafickú úpravu

Netradičnosť prevedenia tejto knižky nie je samoučelná, ale dokonale zrkadlí obsah: Alžbeta Gwerková-Göllnerová bola vo svojej dobe modernou demokratickou ženou – priekopníčkou. Takisto autorka grafickej úpravy nerobí štandardnú knihu, ale využíva moderné výrazové prostriedky – súčasnú groteskovú typografiu s prekvapivými literami, doplnenú o netradičnú kurzívu. Zaujímavo a pritom veľmi jasne sadzbou odlišuje rôzne typy obsahu, či používa nečakané knižné materiály. Samotná knižka však nekričí o pozornosť. Je subtilná, prepletená dobovým obrazovým materiálom, vkusne rozloženým a technicky dobre pripraveným. Neštandardná obálka, zrezané rohy, všetko do seba zapadá. Oceňujem najmä celkové citlivé zladenie formy s obsahom. Je to inteligentne spracovaná kniha o modernej intelektuálke.

mm

The unconventional design of this book is not an end in itself, but perfectly mirrors the content: back in her days, Alžbeta Gwerková-Göllnerová was a modern democratic woman, a pioneer. Similarly, the graphic designer does not work on a standard book, she uses modern means of expression – contemporary grotesque typography with surprising letters, complemented by unconventional italics. Interestingly yet very clearly, she uses the typeset to distinguish different types of content and uses unexpected book materials. The book itself, however, does not scream for attention. It is subtle, interwoven with period picture material, tastefully laid out and technically well done. The non-standard cover, the clipped corners, everything fits together. I especially appreciate the overall sensitive matching of form to content. This is an intelligently crafted book about a modern intellectual.

Ilustrácie

Eva Škandíková

Grafická úprava

Janka Bálik

Vydavateľ

Bublina print, s.r.o.,

Bratislava

Tlač

NIKARA, s.r.o., Krupina

2 000 ks, 123 strán, viaz.,

150 x 270 mm

Papier

120 g Pergraphica CR

ISBN 978-80-974031-1-9

Tereza Olhová

Agáta, kde si?

„Pozri sa, Peter, či tam nezostalo ešte niečo pre našu Agátu,“ povedala mama.

Agáta zatajila dych.

Tato vybral spod stromčeka úplne posledný darček a podal ho Agáte.

Škatuľka bola dosť malá. Agáta na chvíľu zneistela. Čo keď v nej nebude mobil? Čo keď tam bude nejaká hračka?! Alebo knižka, alebo hra, alebo... bábika? Musí sa pripraviť na všetko. Čo keď neexistuje ani Ježiško, ani Santa a mama nesplní svoj sľub?

Keby Agáta opatrne rozviazala mašličku a prstami jemne prešla po povrchu, zistila by, že škatuľka pod papierom je hladká a tvrdá. Určite by ju to upokojilo a bola by si istá tým, čo dostane. Ale Agáta sa neudržala a papier bezhlavo roztrhala na cimpr-campr. A až keď zbadala obal, vykrikla: „Mobil!“

Bol tam! Presne taký, ako si ho predstavovala.

„Dohodli sme sa s Vandou, že nebudeš mať dáta, pripojíš sa vždy na wifi,“ dohovárať jej tato.

„A neinštaluj si tam zbytočne veľa aplikácií. Počuješ?“ prízvukovala mama. Ale tieto pripomienky už Agáta nevnímala, lebo tancovala po izbe ako zmyslov zbavená.

„Ja mám mobil!“

Oskar ju pozoroval s nadvihnutým obočím. Nechápal, čo je na tom stroji také výnimočné, že tak piští!

„Ja mám mobil! Mój mobil!!!!“

Agáta objala rodičov.

20

Kniha citlivým, no najmä vtipným spôsobom, vysvetľuje detskému čitateľovi pozitívne i nebezpečné stránky technológie, ktorou sme čoraz viac pohlcovaní. Formát knihy je podlhovastý a pripomína vysnívaný mobil. Obsah diela je poučný a zábavný. Ilustrácie sú nielen pekné, no majú aj vrstvy. Nielen obsahové ale skutočné, fyzické vrstvy. Ak totiž čitateľ priloží mobil či baterku k presvetľovaciemu listu, odhalí tajomstvo ukryté za čiernou vrstvou rubovej strany. Kniha je šťavnatá, pestrá, no najmä múdra a invenčná grafická úprava tieto jej vlastnosti ešte zvyrazňuje.

fh

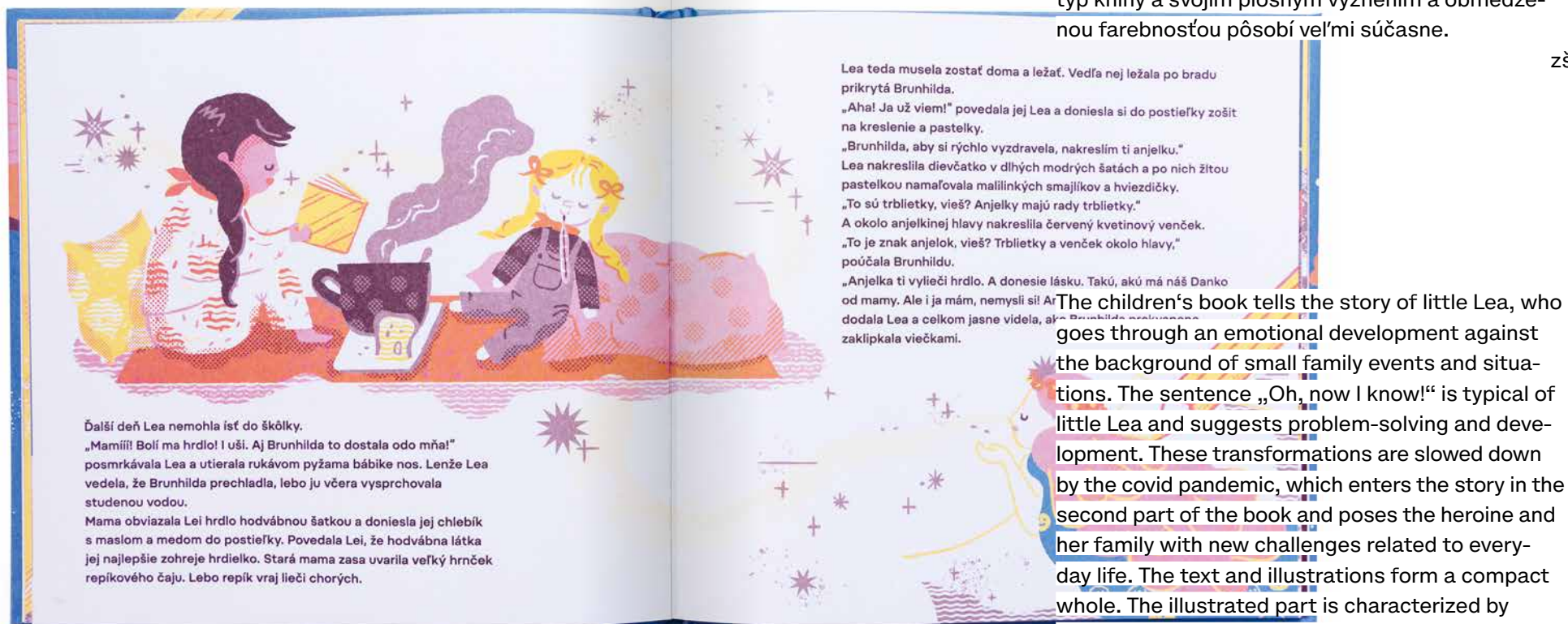
The book explains to the child reader in a sensitive, but above all humorous way, the positive and dangerous aspects of technologies that we are more and more absorbed by. The format is oblong and reminiscent of a mobile phone. The content is informative and entertaining. The illustrations are not only beautiful, but have layers. Not just on the level of content but real, physical layers. In fact, if the reader puts a cell phone or a flashlight to the illuminated page, he or she will discover a secret hidden behind the black layer of the reverse side. The book is juicy, colourful, but especially clever and the inventive graphic design enhances these qualities.

Jana Bodnárová

Aha! Ja už viem!

Ilustrácie
a grafická úprava
Lucia Žatkuliaková
Vydavateľ
PERFEKT, a.s.,
Bratislava
Tlač
KASICO, a.s.,
Bratislava
800 ks, nestr., viaz.,
230 x 215 mm
Papier
150 g Munken Print White
ISBN 978-80-8226-032-1

Ďalší deň Lea nemohla ísť do škôlky.

„Mamiíí! Bolí ma hrdlo! I uši. Aj Brunhilda to dostala odo mňa!“ posmrkávala Lea a utierala rukávom pyžama bábike nos. Lenže Lea vedela, že Brunhilda prechladla, lebo ju včera vysprchovala studenou vodou.

Mama obviazala Lei hrdlo hodvábnou šatkou a doniesla jej chlebič s maslom a medom do postieľky. Povedala Lei, že hodvábná látka jej najlepšie zohreje hrdielko. Stará mama zasa uvarila veľký hrnček repikového čaju. Lebo repík vraj lieči chorých.

Lea teda musela zostať doma a ležať. Vedľa nej ležala po bradu prikrýta Brunhilda.

„Aha! Ja už viem!“ povedala jej Lea a doniesla si do postieľky zošit na kreslenie a pastelky.

„Brunhilda, aby si rýchlo vyzdravela, nakreslím ti anjelku.“

Lea nakreslila dievčatko v dlhých modrých šatách a po nich žltou pastelkou namaľovala malilinkých smajlíkov a hviezdičky.

„To sú trblietky, vieš? Anjelky majú rady trblietky.“

A okolo anjelkinej hlavy nakreslila červený kvetinový venček.

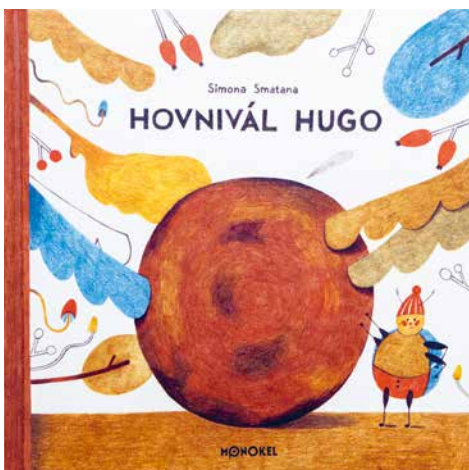
„To je znak anjelok, vieš? Trblietky a venček okolo hlavy,“ počúvala Brunhildu.

„Anjelka ti vylieči hrdlo. A donesie lásku. Takú, akú má náš Danko od mamy. Ale i ja mám, nemysli si!“

A Lea dodala Lea a celkom jasne videla, aké to bolo. Lea zaklipkala viečkami.

The children's book tells the story of little Lea, who goes through an emotional development against the background of small family events and situations. The sentence „Oh, now I know!“ is typical of little Lea and suggests problem-solving and development. These transformations are slowed down by the covid pandemic, which enters the story in the second part of the book and poses the heroine and her family with new challenges related to everyday life. The text and illustrations form a compact whole. The illustrated part is characterized by a simpler flat style, which the illustrator uses to create compositions full of alternating large and small organic shapes, creating a dynamic narrative. The style of illustration is well chosen for this type of book, and with its flat appearance and limited colouring, it is very contemporary.

zš

Simona Smatana

Hovnivál Hugo

Ilustrácie
a grafická úprava
Simona Smatana
Vydavateľ
Monokel, s.r.o.,
Bratislava
Tlač
FINIDR, s.r.o.,
Český Těšín
1 500 ks, nestr., viaz.,
200 x 200 mm
Papier
120 g Munken Kristall
Rough
ISBN 978-80-8234-012-2

Autorka vytvorila knihu, kde opäť štýlovo nadväzuje na svoje predchádzajúce úspešné tituly ako František z kompostu alebo Eliška nie je strašidlo. Ne násilným spôsobom učí detských čitateľov o úlohe chrobáka hovnivála v lesnom spoločenstve a zároveň rozpráva príbeh o chamtivosti a sile priateľstva. Ilustrácie sú kreslené ručne farebnými ceruzkami, čo knižke prepožičiava mäkký a prirodzený výraz, ktorý súzvučí s témou prírody v príbehu. Ilustrácie prevažne v teplých tónoch vytvárajú nosnú kostru knihy a hrejivú atmosféru. Táto kniha typu picture book obsahuje len minimum textu, ktorý je integrovanou súčasťou plne ilustrovaných stránok. Kniha vyniká svojou atmosférou a prístupným vyrozprávaním témy detskému čitateľovi.

zš

The author has created a book where she once again stylistically follows her previous successful titles such as František of Compost or Eliška Is Not a Monster. In a gentle way, she teaches child readers about the role of the dung beetle in a forest community while telling a story about greed and the power of friendship. The illustrations are hand-drawn with colour pencils, lending the book a soft and natural expression that resonates with the story's nature theme. The illustrations, mostly in warm tones, create the backbone of the book and a warming atmosphere. This picture book contains only little text, integrated into the fully illustrated pages. The book stands out for its atmosphere and its accessible narration of the theme for the child reader.

Dávid Soboň

Káva. Ilustrované dejiny dúšok po dúšku

Ilustrácie
a grafická úprava
Dávid Soboň
Vydavateľ
Monokel, s.r.o.,
Bratislava
Tlač
Tlačiareň P+M, s.r.o.,
Turany
1 500 ks, 61 strán, viaz.,
200 x 260 mm
Papier
120 g Pergraphica
Classic Rough
ISBN 978-80-8234-017-7

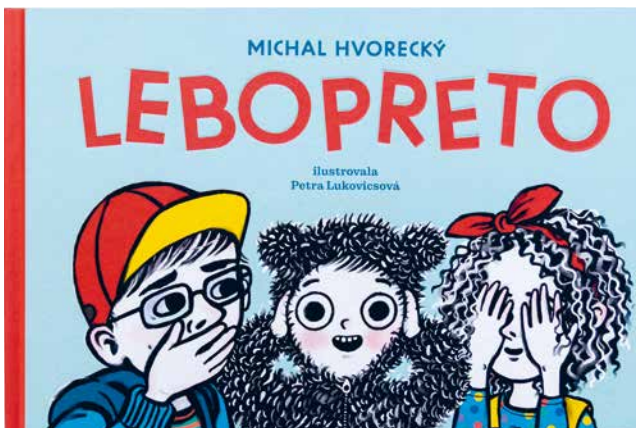

**Cena Ministerstva
kultúry SR autorovi
za vynikajúce ilustrácie**

Publikácia je po každej stránke výnimočná, vynikajúco štýlovo aj výtvarne zvládnutá, ilustrácie sú nosným prvkom grafickej identity diela a jej neoddeliteľnou súčasťou. Práca s komplementárnymi žiarivými farbami (najmä priamo tlačenu modrou Pantone) a vyváženou kompozíciou pôsobí jednotne a harmonicky, celkový výtvarný koncept je ucelený a nadväzný. Postavy sú štylizované veľmi vtipným, miestami karikatúrnym spôsobom, ktorý odľahčuje náučný charakter publikácie pre mladých ľudí a robí ho atraktívnym a dostupným. Kniha je výborným príkladom populárno-náučnej literatúry, ktorá má nielen komerčný a edukačný, ale zároveň aj hodnotný umelecký rozmer.

The publication is exceptional in every aspect, excellent in style and art, the illustrations are a supporting element of the graphic identity of the work and its integral part. The work with complementary vibrant colours (especially the directly printed Pantone blue) and the balanced composition look uniform and harmonious, the overall artistic concept is coherent and consistent. The characters are stylized in a very humorous, sometimes cartoonish way, which lightens the educational nature of the publication for young people and makes it attractive and accessible. The book is an excellent example of popular and educational literature that has not only a commercial and educational, but also a valuable artistic dimension.

Michal Hvorecký

Lebopreto

**Cena BIBIANY
vydavateľ'stvu
za najkrajšiu detskú
knihu**

Ilustrácie ku knihe sú mimoriadne vhodné pre danú vekovú kategóriu, popisné, ale aj vtipné a hravé. Zaujímavo dopĺňajú text, ktorý otvára rôzne etické a morálne otázky pre deti, ako riešiť komplikované situácie v bežnom živote. Vďaka sviežemu spracovaniu kniha napriek náučnému rázu nepôsobí nudne, ani odradzujúco, práve naopak. Literárne informačné centrum, ktoré knihu vydalo, dáva dobrý príklad, ako sa knihy dajú robiť atraktívne a zároveň obsahovo hodnotne, ako originálna vizualita napomôže komunikovať zložité témy a ľahšie zaujme mladých čitateľ'ov a čitateľ'ky.

hk

Neprištal na mne jogurt. Edita aj Alma boli preč! Už prvý večer som pochopil desivý fakt – je mi za nimi smutno. A tak som urobil najhoršiu možnú vec. Rozreval som sa. Revem často a neviem si pomôcť. Nedokážem to ovládať. Ide to zo mňa samo! Proti mojej vôli! Aj keď ma všetci utešujú, že z toho vyrastiem.

Počas nekonečného týždňa bez sestier som prečítal dva hrubizné diely fantasy ságy o drakoch a robotoch. Pozrel som si zemepisnú sériu o sopkách a zemetraseniach, na ktorú som sa chystal asi rok. Dni sa vliekli nekonečne dlho.

Potom sa sestry konečne vrátili. Keď som ich zbadal, rozplakal som sa, hoci som si to výslovne zakázal. Silno som ich objal a vzápätí mi zaľahlo v ušiach od ich výskania a nadšeného kriku. Neskutočne sa mi uľavilo. Všetko bolo znova také, aké má byť.

MOTIVAČNÉ OTÁZKY

1. Ako zvládaš samotu?
2. Tešíš sa do školy?
3. Stáva sa ti, že sa rozplačeš, aj keď nechceš?

20

PRVÝ
NÁIK

The illustrations are extremely age-appropriate, descriptive but also funny and playful. They interestingly complement the text, which raises various ethical and moral questions for children on how to deal with complicated situations in everyday life. Thanks to the fresh visuals, the book, despite its educational nature, does not seem boring or discouraging, quite the opposite. The Literary Information Centre, which published the book, sets a good example of how books can be made attractive and valuable in terms of content, how original visuals can help communicate complex topics and more easily engage young readers.

Ilustrácie
Petra Lukovicsová
Grafická úprava
Janka Bálik
Vydavateľ

Literárne informačné
centrum, Bratislava
Tlač
Tlačiareň P+M, s.r.o.,
Turany
1 000 ks, 97 strán, viaz.,
240 x 160 mm
Papier
135 g Munken Pure
ISBN 978-80-8119-145-9

Pippi Dlhá Pančucha

Astrid Lindgrenová
ilustroval Peter Klúčik

Astrid Lindgrenová

Pippi Dlhá Pančucha

A vtom sa dvere rozleteli a objavil sa v nich černošský kráľ. Okolo pásu mal suknicu z lyka, na hlave zlatú korunu a okolo krku mu visel niekoľkoradový náhrdelník. V jednej ruke držal oštep a v druhej štít. A to bolo všetko, alebo vlastne nie, spod lykovej suknice mu vytŕčali tučné chlpaté nohy so zlatými kruhmi okolo členkov.

150

Ilustrácie
Peter Klúčik
Grafická úprava
Mária Rojko
Vydavateľ
Vydavateľstvo SLOVART,
spol. s r.o., Bratislava
Tlač
FINIDR, s.r.o.,
Český Těšín
2 500 ks, 244 strán,
viaz., 215 x 270 mm
Papier
115 g Munken Premium
Cream
ISBN 978-80-556-5794-3

Spracovať nanovo knihu, ktorá nesie pre mnohých čitateľov množstvo sentimentálnych spomienok, je neľahká úloha. Grafická dizajnérka Mária Rojko sa jej však ujala so všetkou odvahou a hĺbkovým poznaním pôvodného vydania. Vďaka tomu vzniklo dielo, o ktorom sa dá povedať, že posúva pôvodné vydanie o krok ďalej. A to nielen vďaka súčasným možnostiam a kvalitám tlače. Ilustrácie od majstra Petra Klúčika nabrali precíznou úpravou druhý dych. Pozorný čitateľ ich môže obdivovať v novom svetle vďaka lepšiemu spracovaniu reprodukcii. Samotná sadzba knihy je čistá a príjemne čitateľná, a to aj pre prváčikateľov. Obálka knihy má dušu pôvodného vydania, no jej krásu vyzdvihuje grafická nenútenosť. Kniha sa tak stáva dielom, ktoré by nemalo chýbať v žiadnej knižnici či už veľkého alebo malého čitateľa.

„Ussamkussur mussur filibussur,“ povedal kapitán Dlhá Pančucha a hrozivo zvrátil obočie.

„On rozpráva po černošsky!“ zvolal Tommy nadšene. „Čo to znamená, ujo Efraim?“

„Znamená to: Traste sa, moji nepriatelia!“

„Počuj, ocko Efraim,“ povedala Pippi, „a neboli Kurekuredutovia prekvapení, keď ťa vyplavilo na ich ostrove?“

„Áno, príšerne ich to prekvapilo,“ povedal kapitán Dlhá Pančucha. „Najprv ma chceli zjesť, no keď som holými rukami vytrhol palmu, zmenili názor a urobili ma svojim kráľom.“

Potom som doobeda vládol a poobede staval loď. Trvalo mi dlho, kým som ju dokončil, pretože som bol na všetko celkom sám. Pravdaže, bola to len malá plachetnica. Keď bola hotová, povedal som Kurekuredutom, že ich na krátky čas musím opustiť, ale čoskoro sa vrátim a privediem so sebou princeznú, ktorá sa bude volať Pippilotta. Vtedy začali mlátiť pästami do svojich štítov a kričali: Ussumplussur, ussumplussur!“

„Čo to znamená?“ spýtala sa Annika.

„Znamená to: Hurá, hurá! Potom som dva týždne veľmi usilovne“

čilo na celý čas, čo budem preč. Keď som vytiahol plachty a vyplával na“

tovia kričali: Ussamkura kussomkara! Čo znamená: Vráť sa skoro, ti“

A potom som nabral kurz na Surabayu.

A čo myslíte, čo som uvidel, keď som vystúpil na pevninu? Stary tosa a starého dobrého Fridolfa. Stál pri zábradlí a mával na mňa zo hovorím, preberám na palube velenie. „Rozkaz, kapitán,“ povedal. A tak som drevzal velenie. Bola tam celá stará posádka – a teraz Hopetosa kotví v pr môžeš ísť pozdraviť svojich starých priateľov.“

Pippi sa tak tešila, že sa rovno na kuchynskom stole postavila na hlavu a klopala na vzduchu nohami.

Tommymu a Annike však bolo trochu ťažko pri srdci. Mali podberie.

„To musíme osláviť!“ zvolala Pippi, keď sa znova postavila na novat. až sa celá vila Vilčička bude ostriašať v základoch.“

To rework a book that carries sentimental memories for many readers is a daunting task. Graphic designer Mária Rojko, however, took it on with courage and in-depth knowledge of the original edition. The result is a work that could take the original edition one step further. And not only thanks to the current possibilities and qualities of printing. The illustrations by the masterful Peter Klúčik have gotten a second wind thanks to meticulous editing. Attentive readers can admire them in a new light thanks to the improved processing of the reproductions. The typesetting of the book is clean and pleasantly readable, even for first-time readers. The cover of the book has the spirit of the original edition, but its beauty is enhanced by graphic unforcedness. This makes the book a work that should be part of the collection of any reader, both adults and children.

ks

Lubomír Feldek

Rozprávkový zverinec

LIETAJÚCI DEDKO

Jeden dedko viezol z poľa svojho lenivého vola. Koľko kolies mala kára? Dve kolesá pod prostriedkom medzi volom a tým dedkom, ktorý robil taxikára.

No vtedy vôl, čo sa viezol, odrazu len popoliezol. Kára s volom nadol klesla a s dedkom sa nahor vzniesla.

A len čo sa dedko vzniesol, klobúk sa mu z hlavy zviezol, dedko nahor, klobúk nadol, dedko vzlietol, klobúk spadol.

24

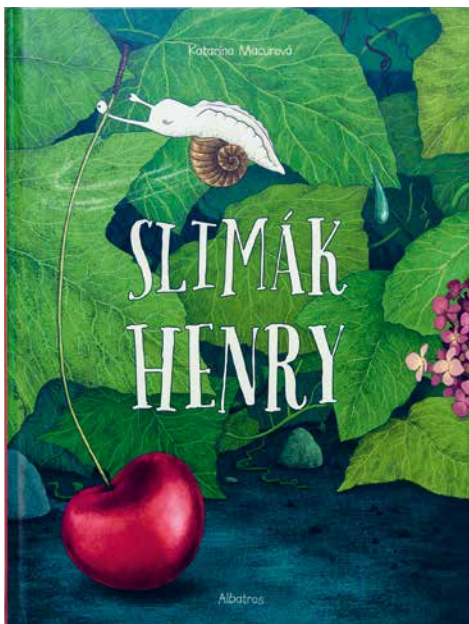
Ilustrácie
Peter Uchnár
Grafická úprava
Mojmír Zmija
Vydavateľ
PERFEKT, a.s., Bratislava
Tlač: KASICO, a.s.,
Bratislava
1 200 ks, nestr., viaz.,
160 x 185 mm
Papier
150 g natieraný matný
ISBN 978-80-8226-056-7

V knihe pre deti autor sprostredkúva v básnickej podobe príbehy zvieratiek. Je rozprávaná vtipným spôsobom a je až neuveriteľné, s akou ľahkosťou sa číta. Ilustrácie graficky pomerne verne znázorňujú obsah básničiek, dodávajú mu však silnú poetickú kvalitu, charakteristickú pre Uchnárovu tvorbu a v tomto prípade veľmi vhodne ladiacu s Feldekovými hravými veršami. V neposlednom rade, ilustrácie pomáhajú udržať pozornosť detí. Malý formát tiež deťom sedí: knižka sa im zmestí do rúčok a ľahko s ňou zaobchádzajú, prenášajú ju či znovu otvárajú. Svojím spracovaním a humorom knižka upúta detského čitateľa a otvorí mu čaro básnickej tvorby.

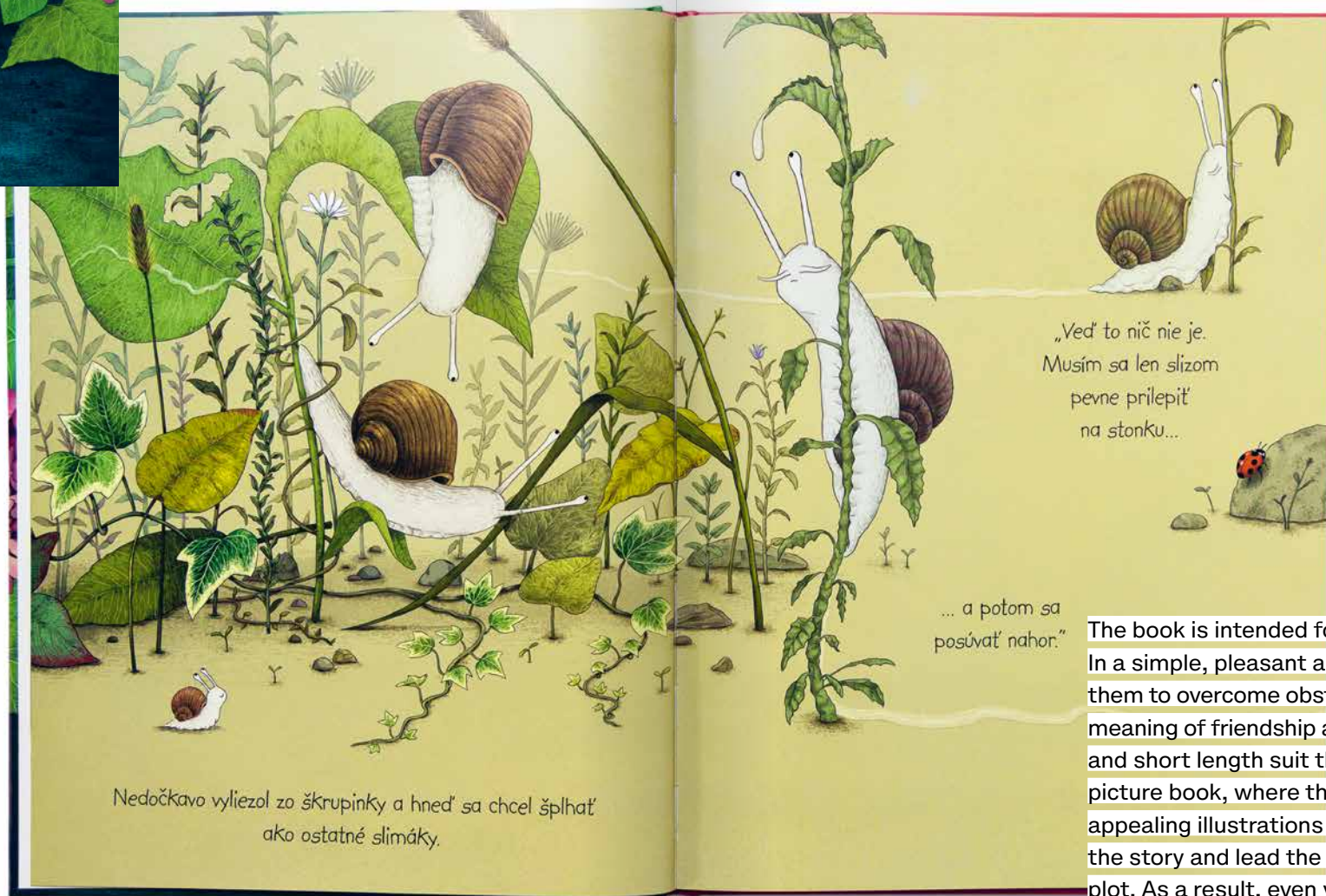
ms

In this book for children, the author conveys the stories of animals in poetic form. Told in a humorous way it is unbelievably easy to read. The illustrations graphically represent the content of the poems quite faithfully and give it a strong poetic quality, characteristic of Uchnár's work and in this case very appropriately matching Feldek's playful verses. The illustrations help to keep the children's attention. The small format suits the children too: the book fits in their little hands and is easy to handle, carry or reopen. With its design and humour, the book will captivate the child reader and introduce him to the magic of poetry.

Katarína Macurová

Slimák Henry

Ilustrácie

Katarína Macurová

Vydavateľ

Albatros Media Slovakia,
s.r.o., Bratislava

Tlač

TNM Print, s.r.o.,

Chlumec nad Cidlinou

2 000 ks, 39 strán,

viaz., 215 x 280 mm

Papier

140 g BO

ISBN 978-80-00-06741-4

Kniha je určená deťom od 3 rokov. Jednoduchou, príjemnou a pútavou formou ich učí prekonávať prekážky, pochopiť zmysel priateľstva a to, že niekde patríme. Pevná väzba a nízky počet strán vyhovujú celkovému konceptu tejto obrázkovej knihy, kde text dopĺňa príťažlivé ilustrácie, ktoré samostatne vytvárajú príbeh a vedú malého čitateľa jeho dejom. Vďaka tomu sa vedia aj malé deti vcítiť do situácií, aké prežíva slimák Henry – slimáček, ktorý je iný.

ms

The book is intended for children older than three. In a simple, pleasant and engaging way, it teaches them to overcome obstacles, to understand the meaning of friendship and belonging. The hardcover and short length suit the overall concept of this picture book, where the text is complemented by appealing illustrations that independently create the story and lead the young reader through its plot. As a result, even young children can empathise with the situations experienced by Henry the snail – a snail who is different.

Igor Piačka

Ilustrácie a fotografie
Igor Piačka
Grafická úprava
Barbara Baloghová
Vydavateľ
IKAR, a.s., Bratislava
Tlač
TBB, a.s., Banská Bystrica
700 ks, 359 strán, viaz.,
247 x 300 mm
Papier
135 g Tatami Symbol White
ISBN 978-80-973888-1-2

**Cena Zväzu polygrafie
na Slovensku tlačiarňi
za mimoriadne
polygrafické spracovanie**

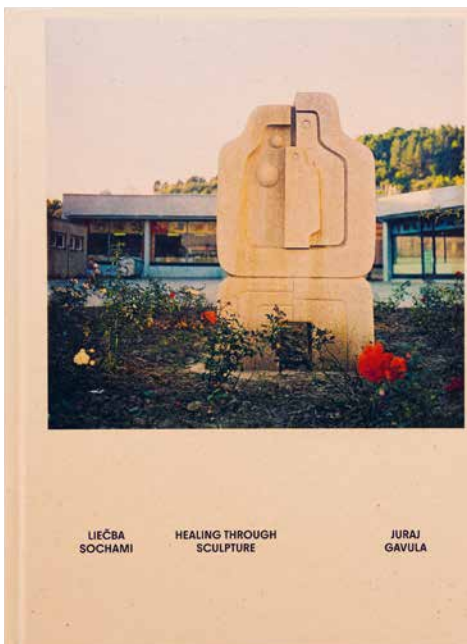
Polygrafia má popri iných prívlastkoch aj ten, že je umením. Umením pretvoriť písanú myšlienku autora, kreativitu typografa a víziu grafika do vizuálnej podoby umeleckého diela – knihy. Nie je to ľahké, pretože do celého procesu vstupuje mnoho faktorov, ktoré ovplyvňujú celkový výsledok. A práve komplexné polygrafické spracovanie knihy Igor Piačka bolo také, že tlačiarňi TBB, a. s. Banská Bystrica bola udelená Cena Zväzu polygrafie na Slovensku za mimoriadne polygrafické spracovanie. Excelentná tlač a knihárske spracovanie väzby radia túto knihu právom do dvadsiatky Najkrajších kníh Slovenska za rok 2022. Je to vžitka špičkovej úrovne našej polygrafie, na ktorú môžeme byť právom hrdí.

pb

Igor Piačka: Cena Zväzu polygrafie na Slovensku 2022. 700 ks, 359 strán, viaz., 247 x 300 mm
ISBN 978-80-973888-1-2

Polygraphy is, among other attributes, an art. The art of transforming the author's written idea, the creativity of the typographer and the vision of the graphic designer into the visual form of a work of art – a book. It's not easy, as many factors enter into the process and affect the overall outcome. TBB, a. s. Banská Bystrica was awarded The Prize of the Association of Polygraphy in Slovakia for exceptional polygraphy for the complex polygraphy of Igor Piačka's book. The excellent printing and bookbinding workmanship place this book rightfully in the top twenty of the Most Beautiful Books in Slovakia for 2022. It is a proof of the excellent level of our polygraphy, of which we can be justly proud.

Juraj Gavula. Liečba sochami

Fotografie
kolektív
Grafická úprava
Aurélia Garová a Tereza
Maco
Vydavatelä
Čierne diery, o.z.,
Bratislava a The Július
Koller Society, o.z.,
Bratislava,
Tlač
Tiskárna Protisk, s.r.o.,
České Budějovice
1 200 ks, 255 strán,
viaz., 216 x 290 mm
Papier
100 g Munken Print White
ISBN 978-80-973550-5-0

174

**Cena Ministerstva
kultúry SR vydavateľstvu
za celkovú výtvarnú
a technickú kvalitu knihy**

Matej Gavula je vizuálny umelec, ktorý v spolupráci s teoretikom umenia Danielom Grúňom a ďalšími autormi zostavil knihu o svojom otcovi. Predstavuje diela sochára na sympóziách a stavbách od Bratislavy cez Galantu až po Svidník neďaleko rodnej obce Čabiny. Grafická úprava knihy je veľmi zaujímavou riešená, dizajnovu čistá, zdanlivo až jednoduchá. Je to zámer, ktorý pútavo spája rodinné fotografie s fotografiami diel organických abstraktných tvarov. Sú to tie práce, ktoré nenaplnili politické požiadavky socialistického realizmu, ale dotvárali okolité životné prostredie, čo je v knihe pozoruhodne skombinované. Výber písma je ako v obsahovej časti, tak v samotných textoch veľmi originálny.

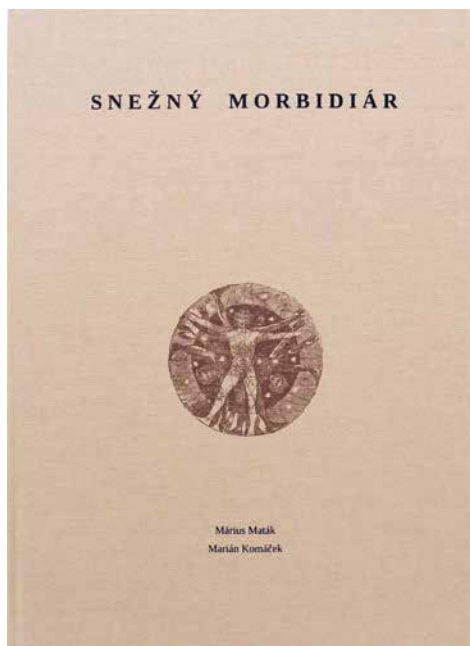
ds

Matej Gavula is a visual artist who, in collaboration with art theorist Daniel Grúň and other authors, has compiled a book about his father. It presents the sculptor's works at symposiums and sites from Bratislava through Galanta to Svidník near his native village of Čabiny. The graphic design is very interesting, clean, seemingly almost simple. It is an intention that engagingly combines family photographs with photographs of works of organic abstract shapes. These works did not meet the political demands of socialist realism, but they did complement the surrounding environment, which is remarkably combined in the book. The choice of typeface is ingenious, both in the table of contents and in the texts themselves.

Reifen
Medzinárodné sochárske sympóziom
Berlin
1987

Reifen
Internationaler Skulpturen-Symposium
Berlin
1987

175

Mária Maták

Snežný morbidiár

Ilustrácie

Marián Komáček

Grafická úprava

Ľubomír Rajt

Vydavateľ

VITAJA, Bratislava

Tlač litografií

Litografická dílna František

Pavlica, Hroznová Lhota

Tlač textu

Rapint, s.r.o., Bratislava

Knihárske spracovanie

Kníhviazačstvo J+D, spol.

s r.o., Bratislava

40 + 60 ks, 39 strán, šitá

+ viaz., 220 x 310 mm

Papier

text 170 g Rives Tradicion,

litografie 225 g Van Belder

ISBN 978-80-973550-5-0

12

**Cena Ministerstva
kultúry SR
vydavateľstvu
za bibliofilské vydanie**

Knižné dielo zaujalo umeleckým, artovým výrazom a skvelým remeselno-polygrafickým spracovaním. Ide o bibliofilskú tlač, ktorá sa odlišuje od sériovej tlačovej produkcie. Ako ilustrácie sú použité originálne grafické listy, prevedené v technike leptu a farebnej litografie. Typografická úprava je poňatá tradične, ale vhodne dopĺňa výtvarno-umelecký koncept knižného diela.

l/p

The book impressed with its art expression and exquisite craftsmanship and polygraphy. It is a bibliophilic print, which differs from serial print production. Original graphic sheets, executed in the technique of etching and colour lithography, are used as illustrations. The typography is traditional, but it appropriately complements the artistic concept of the book.

Papier kameň nožnice

Detskou hrou sa všetko začína
len konce sú iné.
Papier kameň nožnice.
Najprv popísaní a potom
dorážaní v súboji do prvej.
Kvapky medzi nami.
Prehrali sme obaja.
Dobití v milovaní.
Papier kameň nožnice.
Smútky zrodzenia skameneli
v poslednom rozkošení.

Láska. Hlúpa otázka.
Odpoveď do výkladu.
Privátna reality sú.
Papier kameň nožnice.
Na nich krv vždy čierne.
Sneh ako azyl. Vytriezvenie.
Na snehu ostane červená.
Keď sa máme skončiť
nech poriadne sneží.
Papier kameň nožnice.
Veď nič. Detská hra.
Sneží. Dobré sa máme.
Ako snehuliaky.
Vidíme sa do červena.

Papier kameň. Tak sme.
V nožnicovom nebi
pekne nastrihaní.
Nehráme sa. Len anonymne
polepené novinové lítery.
Udali nás láske.
Do papiera zabalené telá.
Kameň na krku.
Nožnice sa zidu.
Aj nabrusia. Nieкто si zabrá.

Papier kameň nožnice.
Sneh blato ľadovec.
Čudzinec.

13

Dávid Pogran
Priatelia

**Cena Slovenskej
národnej knižnice
za študentskú prácu**

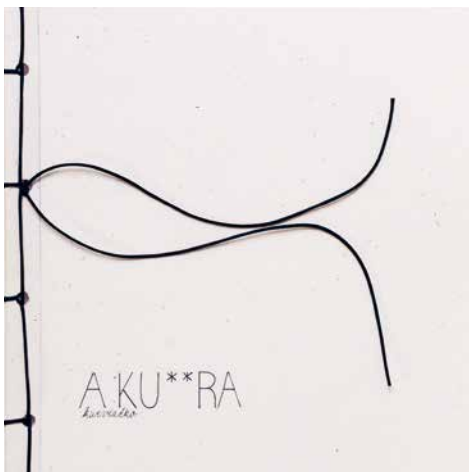
Študentská práca upútala suverénnym spracovaním autorského príbehu formou picture book. Autorovi sa podarilo jednotné, funkčné prepojenie textovej, ilustračnej a dizajnovnej zložky. Pracuje s minimalistickými, ale expresívne pôsobiacimi kompozíciami, humorom komunikuje ideu priateľstva. Práca má potenciál na uplatnenie v reálnej vydavateľskej praxi.

I'p

This student work attracted attention thanks to the masterful transformation of the author's story into the form of a picture book. The author succeeded in creating a unified, functional interconnection of text, illustration and design components. He works with minimalist but expressive compositions, communicating the idea of friendship with humour. The work has the potential for use in real publishing practice.

Ilustrácie
a grafická úprava
Dávid Pogran
Vydavateľ
Vysoká škola výtvarných
umení v Bratislave
Tlač
Vach.Print, Bratislava
3 ks, nestr., viaz., 250 x
250 mm
Papier
170 g Munken Pure
Rough

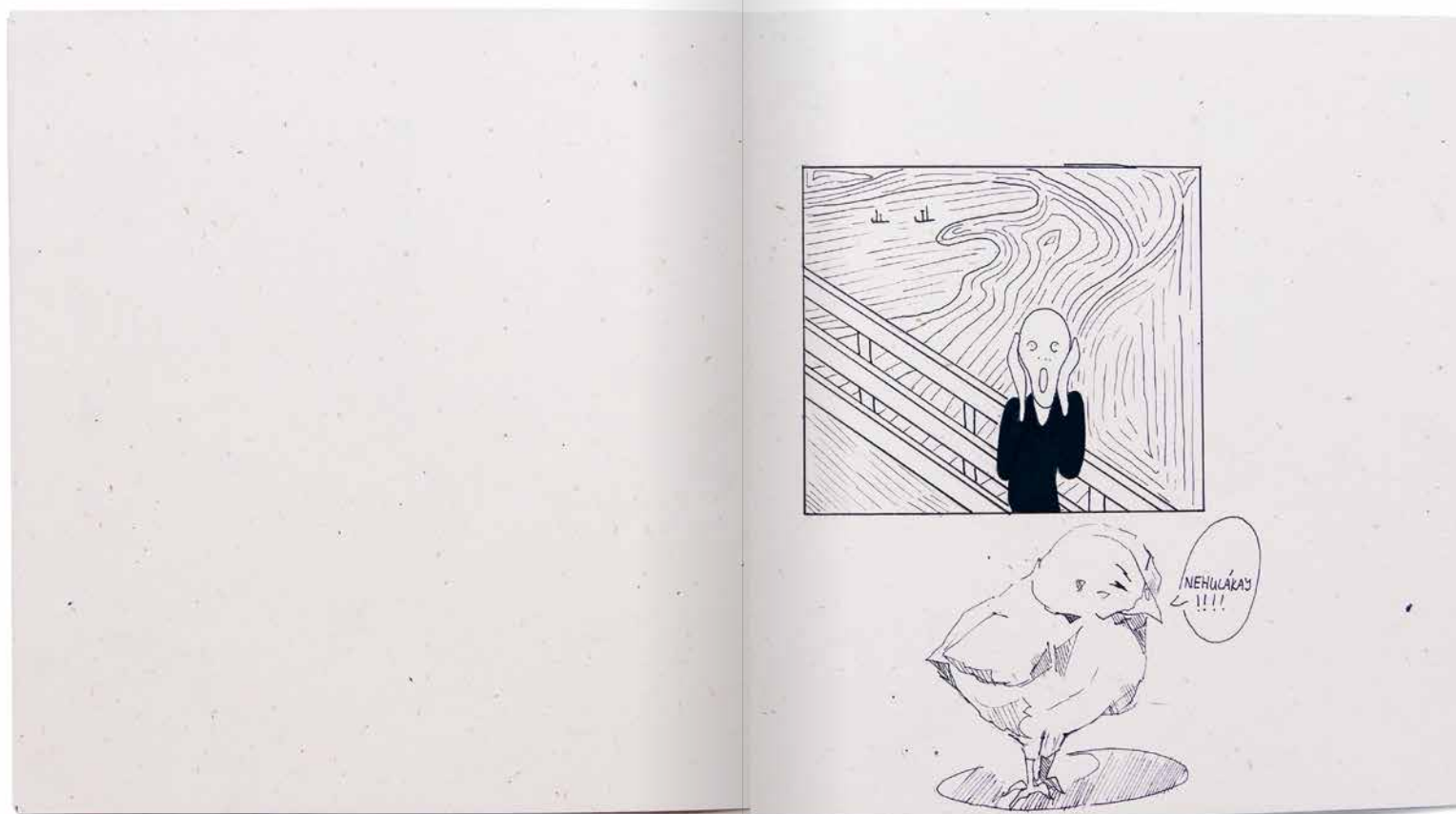
Tamara Gurišová

A ku**ra

Trojica vybraných študentských prác predstavuje tri rozdielne kreatívne prístupy k realizácii autorských kníh. Tamara Gurišová sa predstavila humorným a originálnym spracovaním vizuálneho príbehu.

I'p

The three selected student works represent three different creative approaches to the realization of the author's books. Tamara Gurišová presented herself with a humorous and original treatment of a visual story.

Ilustrácie
a grafická úprava
Tamara Gurišová
Vydavateľ a tlač
Súkromná škola
umeleckého priemyslu,
Žilina
1 ks, nestr., viaz.,
200 x 200 mm
Papier
220 g Rives

Dominika Škorváneková

Prízraky jedného muža

Ilustrácie
a grafická úprava
Dominika Škorváneková
Vydavateľ a tlač
Akadémia výtvarných
umení, Banská Bystrica
1 ks, nestr., viaz.,
160 x 225 mm
Papier
japonský ručný

Trojica vybraných študentských prác predstavuje tri rozdielne kreatívne prístupy k realizácii autorských kníh. Dominika Škorváneková technikou autorského akvarelu spracovala v knižke mimoriadne silnú tému komplikovaného rodinného vzťahu.

l'p

The three selected student works represent three different creative approaches to the realization of the author's books. Dominika Škorváneková used the technique of author's watercolour to depict an extremely strong theme of a complicated family relationship.

Ako si si povedal,
 že nie si svoj otiec.
 A vravel si tiež,
 že som tvojja deťo
 u nás tu peľiven.

Lucia Janíková

Rieka z mlieka

Ilustrácie
a grafická úprava
Lucia Janíková
Vydavateľ a tlač
Súkromná spojená
škola, Martin
5 ks, nestr., šitá,
200 x 200 mm
Papier
150 g Munken Print
Cream

Trojica vybraných študentských prác predstavuje tri rozdielne kreatívne prístupy k realizácii autorských kníh. Lucia Janíková zaujala poetizmom, citlivým knižným a materiálovým spracovaním.

l'p

The three selected student works represent three different creative approaches to the realization of the author's books. Lucia Janíková impressed with her poeticism, sensitive book and material processing.

Roztečená linka

Smutné tieňe z očí útočia

Zvoní mŕtva linka

Naše pohľady od seba odbočia

Žblnkane padajúcich kamienkov

Ale dokedy?

Čo keď sa z ilúzie neopijem

Čo keď utopím sa keď hodia ma do vody?

Tik tak tik tak

Čas sa kráti

Tik tak tik tak

V spoločnom opojení

- | Autori
Authors | Ilustrátori, grafickí upravovatelia, fotografi
Illustrators, graphics designers, photographers |
|------------------------------------|---|
| Baláž, Michal → 13, 18 | Bálik, Janka → 32, 40 |
| Bodnárová, Jana → 13, 34 | Bálik, Palo → 24 |
| Csino, Andrej → 13, 28 | Baloghová, Barbara → 48 |
| Dvořák, Pavel → 13, 22 | Bodnár, Gabriel → 16 |
| Feldek, Ľubomír → 13, 44 | Cipár, Štefan → 28 |
| Giggs, Rebecca → 13, 14 | Čarnoký, Samuel → 16 |
| Grosman, Ladislav → 13, 26 | Denková, Terézia → 18 |
| Grusková, Anna → 10, 13, 30 | Dvořák, Pavel → 22 |
| Gurišová, Tamara → 11, 13, 40 | Garová, Aurélia → 50 |
| Hvorecký, Michal → 13, 24 | Gavula, Juraj → 13, 50 |
| Janíková, Lucia → 13, 28 | Gurišová, Tamara → 56 |
| Král, Janko → 13, 24 | Janíková, Lucia → 60 |
| Lackovičová, Lucia → 13, 28 | Juriga, Adrian → 28 |
| Lazorišák, Štefan → 16 | Kl'účik, Peter → 42 |
| Lindgrenová, Astrid → 13, 42 | Komáček, Marián → 52 |
| Macurová, Katarína → 13, 46 | Lukovicsová, Petra → 40 |
| Maták, Márius → 11, 13, 52 | Maco, Tereza → 50 |
| Ol'hová, Tereza → 13, 32 | Macurová, Katarína → 46 |
| Pogran, Dávid → 11, 13, 54 | Magulová, Miroslava → 22 |
| Reis Francisty, Alexander → 13, 16 | Maťátko, Matúš → 28 |
| Satinská, Lucia → 13, 20 | Mihályi, Matej → 18 |
| Smatana, Simona → 13, 36 | Mládenková, Ester → 10, 30 |
| Soboň, Dávid → 10, 13, 35 | Nosál, Peter → 14, 26 |
| Škorváneková, Dominika → 13, 58 | PERGAMEN, s.r.o., Trnava → 22 |
| | Piačka, Igor → 11, 13, 48 |
| | Pogran, Dávid → 11, 54 |
| | Rajt, Ľubomír → 52 |
| | Rojko, Mária → 42 |
| | Smatana, Simona → 36 |
| | Soboň, Dávid → 10, 38 |
| | Šajgalíková, Barbora → 20 |
| | Šáteková, Ivana → 20 |
| | Škandíková, Eva → 32 |
| | Škorváneková, Dominika → 58 |
| | Uchnár, Peter → 44 |
| | Varga, Kamil → 16 |
| | Zmija, Mojmír → 44 |
| | Žatkuliaková, Lucia → 34 |

Vydavavatelä Publishers

- Akadémia výtvarných umení, Banská Bystrica → 56
 Albatros Media Slovakia, s.r.o., Bratislava → 46
 Bublina print, s.r.o., Bratislava → 32
 Čierne diery, o.z., Bratislava → 10, 50
 IKAR, a.s., Bratislava → 14, 26, 48
 Laputa, o.z., Banská Bystrica → 30
 Litera Production, o.z., Bratislava → 28
 Literárne informačné centrum, Bratislava → 11, 24, 40
 Monokel, s.r.o., Bratislava → 36, 38
 Pavel Dvořák Vydavateľstvo RAK, s.r.o., Budmerice → 22
 PERFEKT, a.s., Bratislava → 34, 44
 Súkromná spojená škola, Martin → 60
 Súkromná škola umeleckého priemyslu, Žilina → 56
 Svetové združenie bývalých politických väzňov, Poprad → 16
 The Július Koller Society, o.z., Bratislava → 10, 50
 VITAJA, Bratislava → 11, 52
 Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r.o., Bratislava → 20, 42
 Vysoká škola výtvarných umení, Bratislava → 54
 Zum Zum production, s.r.o., Bratislava → 18

Tlačiarne Printers

- Akadémia výtvarných umení, Banská Bystrica → 56
 FINIDR, s.r.o., Český Těšín → 20, 36, 42
 KASICO, a.s., Bratislava → 18, 34, 44
 Kníhviazačstvo J+D, spol. s r.o., Bratislava → 52
 Litografická dílna František Pavlica, Hroznová Lhota → 52
 NIKARA, s.r.o., Krupina → 24, 32
 Rapint, s.r.o., Bratislava → 52
 Súkromná spojená škola, Martin → 60
 Súkromná škola umeleckého priemyslu, Žilina → 56
 TBB, a.s., Banská Bystrica → 11, 14, 22, 26, 48
 Tiskárna Protisk, s.r.o., České Budějovice → 50
 Tlačiareň P+M, s.r.o., Turany → 28, 38, 40
 TNM Print, s.r.o., Chlumec nad Cidlinou → 46
 Vach.Print, Bratislava → 54
 VIENALA, s.r.o., Košice → 16, 30

Tiráž

Zostavila
Eva Ciferská

Grafická úprava
Martin Mistrík (zelenaluka.sk)

Fotografie
Michal Líner

Fonty
Gauranga (OomType), Helvetica Now Micro

Preklad
Anna Kasperová

Vydala
BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti, 2023

Náklad
500 ks

Tlač
Ultra Print, s.r.o., Bratislava

ISBN 978-80-89154-82-1

